

TVU novičke

3/2003

1/2004

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

18. – 24. 10. 2004

2 0 0 4

Tokrat preberite:

Uvodno razmišljanje	2
Govor ob slovesnem odprtju TVU 2003	5
Poročilo o projektu TVU 2003	7
★ TVU 2003 je po vsej Sloveniji prebujal radovednost	8
★ Prireditve ACS v TVU 2003	14
★ Sponzorji in donatorji za slovesnejši, vsebinsko bogatejši TVU	18
★ Mednarodna razsežnost TVU 2003	19
Preliminarni načrt TVU 2004	22
★ Uvod	22
★ Struktura dejavnosti za projekt TVU	24
★ Opredelitev dejavnosti za projekt TVU 2004	24
★ Veljavnost	32
Priznanja Andragoškega centra Slovenije za leto 2004	33
★ Ozrimo se po kandidatih za priznanja ACS 2004 za izjemne dosežke pri učenju odraslih	33
★ Razpis priznanj Andragoškega centra Slovenije za izjemne dosežke pri učenju odraslih v Sloveniji za leto 2004	35
Napoved razpisa za prijavo dejavnosti v TVU 2004	36
8. andragoški kolokvij	36
Organizacija dela za projekt TVU 2004 na Andragoškem centru Slovenije	39
★ Delovne skupine za pripravo TVU 2004	39
Pomembnejši datumi	40

Uvodno razmišljanje

Pred vami je dvojna številka TVU-Novičk, v kateri se prepletata dva pogleda: prvi je usmerjen v leto 2003 in prikazuje prizadevanja ter dosežke 'prijateljev TVU' v lanskem letu, ko je naš festival učenja doživel svojo osmo izpeljavo. Drugi pogled je usmerjen v prihodnost – v TVU 2004, ki bo od 18. do 24. oktobra vnovič ozaveščal slovensko javnost o pomembnosti in vsenavzočnosti učenja v naši družbi. Ti prispevki govorijo o dejavnostih, ki bi se jih bilo dobro lotiti že 'jutri', če želimo kakovostno zasnovati in uspešno izpeljati vsak svojo vlogo v našem prazniku učenja.

Na Andragoškem centru smo kot nacionalni koordinatorji in organizatorji lastnih prireditev storili prvi korak: pripravili smo **predlog načrta letošnjega Tedna vseživljenjskega učenja** in z njim postavili smernice, ki jih bomo uresničevali v sodelovanju s številnimi ustanovami po vsej Sloveniji. Ne govorimo le o sodelujočih ustanovah, njihovo število se bliža 600, v mislih imamo predvsem ljudi, ki navdušeno udeležajo zamisli TVU, posameznike, ki so pripravljene in sposobne širiti zanos festivala učenja. Saj je res, da vsak prispevek v TVU, pa naj bo to dan odprtih vrat, predavanje, delavnica, razstava, družabna prireditev, na kateri se zberejo prebivalci mesta ali vasi, pripadniki katere koli generacije ali pa vseh hkrati..., pomeni naložbo v promocijo lastne dejavnosti. Ta naj bi prej ali slej prinesla korist – bodisi v obliki vpisa v izobraževalne programe ali kot udeležba v neki prostočasni dejavnosti. Toda obenem je to projekt, ki ga poganjamo razvojno in pozitivno naravnani ljudje – prizadevanje človeka za sočloveka in za to, da prebija(mo) stereotipne predstave o izobraževanju in šoli, predsodke o določenih ljudeh, stvareh, situacijah pa tudi strahove pred neznanim in neznanjem. Tako vsaj – še vedno, po vseh teh letih – verjamemo mi, ki na Andragoškem centru dajemo pobude in spodbude, spremljamo priprave in izpeljave dogodkov, vrednotimo naša skupna prizadevanja in širimo glas o njih tudi onkraj naših meja – nemalokrat z namenom, da za podobne podvige navdušimo in usposobimo druge. Vemo, da tako razmišljajo ali pa nas vsaj podpirajo mnogi naši sodelavci v projektu in simpatizerji – vodilno osebje v izobraževalnih ustanovah na vseh ravneh formalnega in področjih neformalnega izobraževanja in usposabljanja, vzgojitelji v vrtcih, učitelji, učenci in starši v šolah, knjižničarji, plesni učitelji, športniki, taborniki, glasbeniki, upokojenci, mentorji in člani številnih društev, različni strokovnjaki, predstavniki medijskih hiš, številni župani pa tudi nekateri predstavniki državne oblasti in še mnogi drugi.

Izjemno pomembni partnerji pri uresničevanju poslanstva projekta TVU so vsakoletni dobitniki priznanj Andragoškega centra Slovenije za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih. V letih 1997 - 2003 je bilo podeljenih 90 priznanj: posameznikom (23) in skupinam (23) za izjemne dosežke pri bogatenju lastnega znanja ter posameznikom, skupinam ali ustanovam za strokovne ali promocijske

dosežke pri bogatenju znanja drugih (44). Letos bomo tej zakladnici zanimivih in navdihujočih življenjskih zgodb, nekaterih le zapisanih, novejših pa prikazanih na videoposnetkih, dodali nove. V ta namen **razpisujemo zbiranje predlogov**, ki bo teklo od 20. marca do 20. aprila 2004. Gotovo vas obkrožajo zanimivi ljudje – znanci, prijatelji, bližnji. Morda je med njimi kdo, ki vas je navdušil s svojim notranjim bogastvom, pridobljenim z odprtostjo, radovednostjo in ukaželnostjo. Če to bogastvo brez bojazni, da bi se pri tem osiromašil, razdaja drugim, potem je to pravi kandidat za dobitnika naših priznanj in prava oseba za ambasadorja vseživljenjskega učenja.

Razpis za prijavo dejavnosti v TVU 2004 bo izšel maja, v naslednji izdaji TVU- Novičk, vendar že zdaj vabimo k sodelovanju vse že uveljavljene prijatelje TVU pa tudi še neizkušene posameznike, skupine in ustanove. Morda vas bo pritegnilo in spodbudilo naše pisanje, morda se nam boste pridružili na srečanjih, namenjenih snovanju letošnjega festivala, ali pa boste obiskali našo spletno stran in nam v TVU-razpravljalnici zastavili vprašanje o vaši morebitni vključitvi v festival učenja. Evropsko leto izobraževanja s športom je tema, ki bo navdihovala mnoge prireditelje, vsekakor pa to ne bo edina posebnost letošnjega TVU. Nekatere druge omenjamo v načrtu, podrobneje predstavili in dopolnili pa jih bomo v prihodnjih mesecih. Pri tem bomo zagotovo izhajali iz dozdajšnjih izkušenj, saj TVU ni le projekt o učenju, temveč tudi delo zanj ponuja priložnosti za učenje, neprestano nadgrajevanje in prilagajanje dejanskim potrebam okolij, v katerih živimo in delujemo.

TVU 2003 je potrdil naša prizadevanja na državni ravni. Na slovesnem odprtju in v številnih medijskih prispevkih so blesteli dobitniki priznanj, mednarodni andragoški kolokvij pa je omogočil kakovostno izmenjavo strokovnih pogledov. Tudi prireditve na krajevni ravni, našli smo jih preko 3.000, so v veliki večini naletele na bogat odziv. Smo zadovoljni, vendar pozorni. Zavedamo se, da ima tudi projekt TVU svoj življenjski krog, ki ga upravljajo določene zakonitosti. Pred prvim festivalom, leta 1996, smo se spraševali o tem, ali bo naša pobuda o skupnem prazniku učenja sploh padla na plodna tla, in veseli dobrega odziva smo z delom navdušeno nadaljevali. V obdobju 1997-2001 so kazalniki uspešnosti TVU skokovito naraščali, festival je povezoval vse več ljudi in ustanov, število prireditev se je podvajalo in odziv medijev se je presenetljivo večal. V zadnjih dveh letih so se kazalniki umirili, nekateri celo nekoliko upadli. Nahajamo se torej na nekakšnem platoju in potreben je razmislek, morda celo prevrednotenje projekta. Šele okrepljeni bomo lahko s polnimi močmi pristopili k uresničevanju letošnjega TVU.

Menimo, da moramo o krepitevi gibanja TVU razmisliti vsi – tako tisti, ki projekt moralno in finančno podpirajo in ga tudi usmerjajo, kot tudi vsi, ki ga izpeljujemo – mali in veliki prireditelji, koordinatorji pa tudi mi, nacionalni koordinator. Seveda lahko že ta hip o razlogih za stagnacijo kaj napišemo – na podlagi naših občutenj, ugotovitev pa tudi odgovorov, ki smo jih prejeli v anketah. Kot prvi razlog

se ponujajo problemi s financiranjem, saj je bila predlani zaradi njih omajana vloga Andragoškega centra kot nacionalnega koordinatorskega in so naši partnerji v anketah omenjali, da ni bilo čutiti dovolj močne usmerjevalne vloge. Lani je zamik objave razpisa Ministrstva za šolstvo, znanost in šport o sofinanciranju infrastrukturne dejavnosti povzročil upad interesa za prevzemanje obsežnejših nalog tako pri koordinatorskih TVU kot tudi pri prirediteljih. Četudi bodo sredstva za lanski TVU priznana in razdeljena v letošnjem letu, je negotovost o tem, ali bo posamezna ustanova na razpisu izbrana, povzročila bistveno manjše angažiranje - tega pa ni mogoče popraviti za nazaj.

Finančni temelji TVU, ki smo jih v vseh teh letih s pomočjo pristojnih ministrstev uspeli vzpostaviti, so torej ključnega pomena. Na njihovo zanesljivost pa lahko vplivamo le do neke mere – z utemeljitvami o pomenu in razsežnostih projekta in z apelom za pravočasno in količinsko ustrezno denarno podporo. To plat projekta lahko okrepimo tudi tako, da s skupnimi močmi razmislimo o možnostih in načinih pridobitve dodatnih virov in se usposobimo za njihovo pridobivanje.

Denar pa nikakor ni edini vidik TVU. Možnosti krepitve obstajajo še na drugih področjih. Pri nas, na Andragoškem centru, se križajo pričakovanja financiranj, ki sprašujejo po trdnih dokazih o donosnosti njihovih vlaganj, in potrebe izvajalcev in koordinatorskih TVU po denarju. Vemo, da sta obe stališči utemeljeni, smiselni in potrebni. Toda verjamemo, da je TVU (lahko) veliko več kot to. O pričakovanih in presenetljivih razsežnostih TVU smo se pogovarjali na lanskem sestanku izvajalcev, podoben oziroma še glasnejši dialog potrebujemo tudi letos, na sestanku izvajalcev in koordinatorskih TVU v začetku maja. Prizadevali si bomo za ta dialog tudi na prvem srečanju Nacionalnega odbora za TVU in želimo si, da bi ga koordinatorski izpeljali v njihovih okoljih.

Teden vseživljenjskega učenja je kolektivni podvig, v katerem ima vsak član določeno vlogo in kjer je uspešnost celote odvisna od uspešnosti slehernega njenega člana. Zato menimo, da bi moral vsak član mreže prijateljev TVU presoditi, kaj mu TVU prinaša (na primer večjo udeležbo, prepoznavnost v okolju, več povezav, boljše medsebojne odnose..., širše gledano pa tudi ohranjanje naravne in kulturne dediščine, medkulturno in medgeneracijsko sodelovanje in druge vrednote). Ločiti bi moral dolgoročne od kratkoročnih učinkov in se iskreno vprašati, ali je z izkupičkom zadovoljen. Če ni (majhen odziv obiskovalcev, nezanimanje za ponujene teme ipd.), bi se moral kritično vprašati, zakaj je tako in kaj lahko on sam stori, da bi bilo drugače. Namen tega razmisleka namreč ne more biti iskanje krivcev, marveč vzvodov za sveži, večji zagon v letošnjem TVU.

Dragi prijatelji TVU, vabljeni ste, da z nami delite ta svoja razmišljanja. Priložnosti za to je veliko: naša srečanja, ki so nanizana v načrtu in koledarju TVU, spletna stran TVU s TVU-razpravljalnico, e-sporočila, pisma, osebni stiki. Opredelitev problemov in nizanje rešitev bosta morda vendarle pripeljala do oblikovanja

skupnih potreb, želja, celo zavesti in skupne predanosti. Vse to bo še kako potrebno v fazi uresničevanja Nacionalnega programa izobraževanja odraslih pa tudi pri uresničevanju skupnih ciljev evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja. Še več, ponotranjena kultura vseživljenjskega učenja bo lahko odločilna za preživetje v času, ki nam po eni strani odpira številne nove možnosti, a nas hkrati izpostavlja in prepušča tokovom trgov znanja in dela. Pomen Tedna vseživljenjskega učenja zato vidimo tudi v tem, da sooblikuje držo naroda do izzivov, ki postajajo naši skupni, evropski. Po drugi strani pomaga ohranjati našo dediščino in jo prelivati v našo sodobno identiteto. Zaradi vsega naštetega verjamemo v ta projekt in prizadevali si bomo za našo in vašo okrepljeno povezanost pri njegovi letošnji, naslednje leto pa že deseti, jubilejni izpeljavi.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Govor ob slovesnem odprtju TVU 2003

Zbrane na slovesnem odprtju Tedna vseživljenjskega učenja 2003 je s svojim osebnim razmišljanjem o povezanosti življenja in učenja obogatila slavnostna govornica, ugledna igralka in ambasadorica Unicefa, *Milena Zupančič*:

»V čast mi je, da vam smem spregovoriti nekaj besed. Sprejmite jih kot besede učenke, ki se mora še marsičesa naučiti.

Na peti ali deseti obletnici mature smo se srečali z našo nekdanjo razredničarko. Ena od njenih značilnosti, za katero smo vedeli vsi, je bila, da je bila povsem brez glasbenega posluha. Na tej obletnici, takrat je bila že nekaj časa upokojena, pa nam je rekla: »Zdaj se učim igrati na flavto.« Ostali smo odprtih ust. Takrat še nismo razumeli, da po upokojitvi končno pride obdobje, ko imaš čas, da počneš tisto, kar si si vse življenje želel: učenje instrumenta, učenje tujih jezikov in kultur, študij filozofije ali pa morda učenje pozitivnega razmišljanja, lahko je odkrivanje joge, šaha, metafizike ali pa česa povsem drugega. Vse to počneš iz želje po širjenju vedenja o sebi in drugih. Hočeš obvladovati življenje in skozi vseživljenjsko učenje slediti svojim željam. Odkrivati hočeš smisel svojega življenja. Starost pa je tako ali tako zelo relativna: za tridesetletnega atleta pravimo, da je star, za tridesetletnega menedžerja pravimo, da je mlad, petdesetletni učitelj je star, petdesetletni upokojenec pa mlad. Če pride na zavod za zaposlovanje petinpetdesetletnik, nima pravzaprav več kaj pričakovati, če gre petinpetdesetletnik k zdravniku, ima pred seboj lahko še dvajset neuničljivih let. Sama sem sedaj v letih, za katera sem nekje prebrala, da so zrela leta mladosti in rosna leta starosti. Torej je prišel

čas, ko si vse pogosteje upam biti le to, kar sem, čas, ko si ne upam več igrati vloge boljše ali slabše osebe, kot sem v resnici. Nočem pa izgubiti radovednosti. Prepričana sem, da je radovednost tista, ki nas v vsakem življenjskem obdobju dela žive, mlade in prisotne. Kaj pa je radovednost drugega kot nabiranje novih spoznanj? Kako hoditi v korak s časom, če nas ne zanimajo nenehne politične, socialne, ekonomske, tehnološke spremembe v svetu? Razumemo jih lahko le z nenehnim učenjem. In učenje, ki ni šolska prisila, ampak naša osebna odločitev, nam je lahko samo v užitek. Kakršnekoli meje si človek postavlja sam. Privoščimo pa si tudi kakšno norost – pa ne le v mladosti, ampak tudi v zrelejših letih: lahko je to le učenje flavte, pa čeprav smo brez posluha. Pogum je velika stvar, ki ni le posledica mladostne zaletavosti, ampak predvsem odraz zrelosti. V svetu socialne in ekonomske neenakosti je vsako znanje bogastvo, ki nam ga ne more nihče vzeti. Seveda nisem edina, ki raje preživlja čas z duhovno bogatim človekom, kot z osiromašenim duhom, polnim materialnega bogastva.

Čas neusmiljeno drvi in mi skupaj z njim. Bolj ko čas hiti, manj ga imamo. Zato velikokrat citiram Lindovo misel: »Ne moremo dati življenju več dni, lahko pa damo dnevno več življenja.« Vsak dan je treba napolniti z novimi doživetji, novimi znanji, novim védenjem. Edina skrb, ki me obide ob misli na starost, je ta, da mi bo zmanjkalo dni za vse, kar bi še rada doživela, spoznala, videla, prebrala, se naučila. Toliko je še stvari, ki me zanimajo, da bi potrebovala dve življenji. A ker to ni mogoče, bi rada to edino do konca zapolnila z vsem, kar mi bo dosegljivo. Mislim, da mi je bila usoda naklonjena, ker sem si izbrala igralski poklic. Poklic, ki me nenehno sili v učenje, s tem ne mislim učenje besedila na pamet (to je še najmanj), sili me v raziskovanje, preučevanje osebnostnih, pa tudi fizičnih posebnosti različnih ljudi, v iskanje notranjega bogastva, ki ga ima skritega prav vsak človek. Prisiljena sem raziskovati politične, zgodovinske, socialne in kulturne okvire različnih časovnih obdobj in držav. To mi pomaga zgraditi lasten odnos do sveta, ki me obkroža. Poleg tega me poklic sili, da vsak trenutek vzpodbujam svojo občutljivost. Vse to nakopičeno znanje in občutljivost skušam posredovati svojim gledalcem in jim morda s tem podariti drobec novih spoznanj. Umetnost - in s tem tudi gledališče - zagotovo dela ljudi bolj razmišljajoče, bolj strpne, bolj omikane. Brez umetnosti si ne znam predstavljati etično občutljivih ljudi, ki imajo posluš tudi za kulturo miru. Take pa je človeštvo vedno, in nedvomno jih danes še prav posebej potrebuje. Zato se mi zdi tako pomembno vključiti v proces vseživljenjskega učenja tudi spoznavanje različnih vej umetnosti. Prav tako, kot se vse življenje učimo solidarnosti in spoštovanja drugačnosti.

Žal je danes vse preveč tistih, ki preslišijo lekcije o miru, o varovanju okolja, o človekovih pravicah, med katerimi zavzema pravica do izobrazbe pomembno mesto. Že samo podatek, da danes živi na svetu okoli 140 milijonov otrok, ki niso vključeni v osnovno izobraževanje, je grozljiv. Mnogi iz revnih predelov sveta v znanju in učenju vidijo edino upanje za izhod iz revščine in izkoriščanja. Šolanje je zanje velik privilegij. Ali torej ni greh zavreči privilegij, ki omogoča nabiranje znanja?»

Poročilo o projektu TVU 2003

Osmi Teden vseživljenjskega učenja (13. do 19. oktober 2003) je ponovno potrdil pomen te osrednje promocijske prireditve na področju izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja v Sloveniji. Pri njegovi izpeljavi je po podatkih iz anket sodelovalo 488 izvajalcev, evidentiranih prireditvev je bilo 3.052, udeležencev na prireditvah je bilo 76.343; še več ljudi pa so nagovorili medijski prispevki o TVU (evidentirali smo jih 1.208), med njimi zlasti video predstavitev 13 novih dobitnikov priznanj ACS.

Andragoški center Slovenije je deloval kot nacionalni koordinator projekta TVU 2003, obenem pa je organiziral prireditve na državni ravni. V nadaljevanju so na kratko opisane opravljene naloge, nekateri vidiki TVU 2003 pa so podrobneje prikazani v člankih, ki sledijo. S slednjimi smo želeli prikazati nekatere najpomembnejše razsežnosti projekta, raznovrstnost vsebin, ki se vključujejo v TVU, ter bogastvo povezav, ki se ob tem plejejo med prijatelji TVU.

Nacionalna koordinacija TVU je obsegala štiri skupine nalog:

- **Konceptualne naloge:** priprava načrta za TVU 2003, izpeljava sestanka Nacionalnega odbora TVU (v maju); sodelovanje z območnimi in tematskimi koordinatori (aktivnosti v okviru Evropskega leta invalidov, sistematično sodelovanje Zavoda RS za zaposlovanje, aktivnosti Turistične zveze Slovenije in Zveze tabornikov Slovenije); sodelovanje s Študentsko areno; utemeljevanje pomena TVU in promocije vseživljenjskega učenja; pridobivanje dodatnih finančnih virov (sponzorji, donatorji).
- **Delo z izvajalci:** objava razpisa za dejavnosti v TVU; stalno animiranje, obveščanje, usklajevanje in svetovanje; zagotavljanje možnosti prijave prek interneta; izpeljava dveh sestankov koordinatorjev in izvajalcev TVU 2003 (v marcu in septembru); pridobivanje povratnih informacij z anketo (trije vprašalniki za izvajalce in koordinate, en vprašalnik za udeležence prireditvev).
- **Nacionalna promocija TVU:** izdaja dveh številc TVU-Novičk (tiskane in spletne); stalno posodabljanje in nadgrajevanje spletne strani TVU (<http://tvu.acs.si> in <http://llw.acs.si>); priprava grafične podobe TVU 2003 in tisk plakata TVU 2003 (poln, prazen, dvojezični - slovensko-italijanski) ter slovenske in angleške zloženke; registracija izvajalcev in prireditvev ter priprava spletnega koledarja prireditvev TVU 2003; e-promocija (e-razglednica, e-pasica, objavljena na spletni strani <http://www.najdi.si>); stalni stiki z mediji in obveščanje o pomenu in ciljih TVU; nacionalna medijska promocija s pripravo zapisov in predstavitev za posamezne objave, nastopi v javnih občilih; izpeljava nacionalne tiskovne konference.
- **Mednarodno sodelovanje:** udeležba v mednarodnem gibanju festivalov učenja; sodelovanje na Prvem regionalnem festivalu učenja za Jugovzhodno Evropo; izpeljava videopredstavitve treh primerov dobre prakse s področja

medkulturnega in obmejnega sodelovanja, sprejemanja drugačnosti in zaposlovanja; sodelovanje v projektu TVU-Grundtvig – Širitev in krepitev evropske dimenzije gibanja TVU in sodelovanje na prvem španskem festivalu učenja.

Organiziranje prireditev ACS v TVU je obsegalo tri skupine nalog:

- **Priznanja ACS:** objava razpisa za podelitev priznanj; oblikovanje in tisk prijavnih obrazcev; spodbujanje prijaviteljev in svetovanje za prijavo; zbiranje in urejanje prijav; izbor 13 dobitnikov priznanj; intervjuji, pisanje ter snemanje predstavitev - portfoliji učnih ali izobraževalnih dosežkov kandidatov za priznanja ACS; pridobivanje donatorjev knjižnih nagrad; priprava videopredstavitve življenjskih zgodb dobitnikov priznanj; sodelovanje s koordinatorji in izvajalci TVU pri zagotavljanju predvajanja videokasete na lokalnih TV-postajah; medijska promocija dobitnikov priznanj – animacija javnosti s pomočjo dobrih zgledov.
- **Slovesno odprtje TVU:** priprava scenarija slovesnega odprtja; pridobivanje možnosti za brezplačen najem prireditvene dvorane; izpeljava slovesnega odprtja TVU 2003 s podelitvijo priznanj ACS 2003.
- **Andragoški kolokvij:** priprava vsebinskega koncepta sedmega, mednarodnega andragoškega kolovija (AK) na temo *Sodobni vidiki učenja in motivacije odraslih*; pošiljanje vabil potencialnim sodelujočim in izpeljava drugih pripravljanih aktivnosti; izdelava spletnih strani AK s pregledom dozdajšnjih publikacij in podporo za udeležbo na kolokviju; izpeljava andragoškega kolovija; posodobitev spletnih strani po izpeljanem kolokviju.

Vabimo vas, da si obsežnejše poročilo o TVU 2003 po 15. marcu 2004 ogledate na spletni strani <http://tvu.acs.si/predstavitev>. Tam bodo objavljeni tudi utrinki o TVU, ki so jih prispevali nekateri izvajalci in koordinatorji.

★ TVU 2003 je po vsej Sloveniji prebujal radovednost

Teden vseživljenjskega učenja je festivalsko zasnovana prireditev, namenjena promociji radovednosti in prebujanju želja po usvajanju novih znanj (ali obujanju neizrabljenih, spečih). V okviru tega projekta se Andragoški center kot nacionalni koordinator povezuje z območnimi in tematskimi koordinatorji ter izvajalci TVU po vsej Sloveniji, pa tudi zunaj državnih meja. S festivalsko sproščenim programom skušamo ljudem predstaviti pomen učenja v vseh življenjskih obdobjih, ne glede na okoliščine, stopnjo izobrazbe, zaposlitveni in družbeni položaj... Naloga festivala učenja je povezati ponudnike in uporabnike znanja, predvsem pa prebuditi vedoželjnost čim širšega kroga ljudi in jim omogočiti, da v - praviloma brezplačnih - programih in delavnicah TVU, na kulturnih prireditvah, informativnih srečanjih ali kako drugače organiziranih festivalskih dogodkih najdejo kaj zase. Da bi ta cilj dosegli, mora biti paleta prireditev TVU čim bolj pisana. Zastopana morajo biti znanja (programi) za samorazvoj in zdravo življenje, za večjo delovno usposobljenost, za lažje povezovanje in sporočanje, za večjo kreativnost in

kakovostnejše preživljanje prostega časa... Pravzaprav se vsakokrat, ko se odločimo za izobraževanje, spolnjenje, za spoznavanje nečesa novega, odločimo za korak v kakovostnejše življenje. To velja za vsakogar in na vseh ravneh, ne glede na ovire in primanjkljaje, s katerimi se posameznik ali skupina sooča.

Če se na hitro ozremo po TVU 2003 (po podatkih iz vrnjenih anket je 488 izvajalcev po vsej Sloveniji izvedlo 3.052 prireditev), bi rekli, da smo lahko zadovoljni z vsebinskimi poudarki **prireditve**: pomen motiviranosti za učenje in dejavnikov motivacije v izobraževanju odraslih, novi pristopi k učenju odraslih, vpliv vseživljenjskega učenja na življenje invalidov in bolnikov, na zaposlitveni položaj, na razvoj turizma, na razmišljanje študentov o izobraževanju in poklicu, na miroljubno sožitje kulturno, nacionalno in socialno različnih ljudi ob meji, med državami in v lokalni skupnosti... Čeprav je paleta prireditev iz leta v leto pestrejša, je vendar mogoče postaviti ugotovitev, da so v delovnih dneh Tedna prevladovala strokovne prireditve, ob koncu tedna pa slovesne in družabne prireditve. 99% prireditev je potekalo v Sloveniji, 32 prireditev pa v tujini, in sicer je festival učenja lani prvič zajel tudi Slovence v Italiji, na Tržaškem, medtem ko se je obmejno območje ob Kolpi med Slovenijo in Hrvaško v TVU vključevalo že v minulih letih. Mnogi prireditelji dajejo pobude za širitev Tedna na daljše časovno obdobje, nekateri pa tako že ravna, saj je iz leta v leto več prireditev zunaj uradnega termina. Manj smo lahko zadovoljni z obsegom prireditev, ki se je že drugo leto zapored skrčil – predvidevamo, da predvsem zaradi negotovega financiranja.

Program Tedna so izvajale ljudske univerze, šole, vrtci, knjižnice, zasebne izobraževalne, vzgojne in varstveno-delovne organizacije, društva, klubi, kulturne in gospodarske ustanove, pa tudi občine in mnogi drugi. Četudi se je število **izvajalcev** iz že omenjenih razlogov zmanjšalo, še vedno ugotavljamo, da postaja paleta izvajalcev TVU vsako leto bolj razvejana. Izvajalci so praviloma izvajali prireditve v kraju, kjer imajo sedež, prihajalo pa je tudi do povezovanja in medsebojnega gostovanja. S tem so iz leta v leto celoviteje izpolnjeni pogoji za uresničevanje enega od pglavitnih ciljev Tedna, t.j. spodbujanje najširše javnosti, da se vključi v učenje in izobraževanje, da prepozna svoje potrebe, jih zna in želi izraziti ter tako spodbudi nastajanje ustrezne izobraževalne in učne ponudbe.

Na osnovi prispelih anket smo evidentirali več kot 76.000 **obiskovalcev**, še vedno mnogi anketiranci o številu udeležencev svojih prireditev niso poročali, drugi so obisk le na grobo ocenili, tretji pa so nam napisali, da je bilo število obiskovalcev (zlasti na koncertih, razstavah in podobnih dogodkih) nemogoče ugotoviti. Prvič letos smo udeležence na nekaterih prireditvah anketirali. Izsledki te raziskave nam bodo služili za bolj sistematičen pristop k vrednotenju TVU z vidika udeležencev v letu 2004. Predstavili jih bomo v naslednjih izdajah Novičk ali TVU-Novičk.

V **medijih** so prevladovala predstavitev Tedna vseživljenjskega učenja, njegovega pomena, zasnove in osnovnih podatkov o izvajalcih in prireditvah; objave

dogodkov in prireditev, obvestila, reportaže s prizorišč TVU, intervjuji. Kar nekaj je bilo predstavitev posameznih izvajalcev TVU in njihovih dejavnosti, predvsem pa dobitnikov priznanj – tudi letos so izstopala predvajanja videoportretov dobitnikov priznanj ACS 2003 v zasebnih in regionalnih TV-programih (uspehi smo narediti korak naprej pri pripravi kakovostnega videofilma, ki smo ga ponudili več kot 15 studijem). Izvajalci TVU so poskrbeli za ustrezno medijsko podporo svojih dejavnosti na krajevni ravni, na državni ravni pa tokrat lahko omenimo uspešen prodor TVU v osrednje nacionalne medije. Radio Slovenija je ves teden v najbolj poslušanem jutranjem prvem programu poročal o dobitnikih priznanj in dogodkih TVU po regijah, na TV Slovenija pa so perečim vprašanjem vseživljenjskega učenja, svetovanja in motivacije odraslih posvetili nekaj odmevnih izobraževalnih oddaj. Naša žena, revija z največjo naklado na Slovenskem, je v septembru natisnila posebno festivalsko prilogo.

Ob kazalnikih, ki kažejo na porast števila izvajalcev, prireditev, obiskovalcev in medijske podpore, pa so velikega pomena **učinki, ki zadevajo kakovostne vidike Tedna**. Ti zadevajo večjo osveščenost slovenskega prebivalstva o pomenu in vsenavzočnosti učenja, večjo obveščenost o možnostih vključevanja v učne procese, boljše dostopnost slednjih, vzpostavljanje partnerstev in drugih stalnih oblik sodelovanja, priložnosti za predstavitev dejavnosti in učnih dosežkov javnosti, druženje različnih generacij in izmenjavo izkušenj, medsebojno spoznavanje in sprejemanje ter še marsikaj. Vsi ti vidiki dajejo snovalcem Tedna vedeti, kako naj v prihodnje zastavijo svoj prispevek – ne le v enkratni promocijski prireditvi, kar TVU po svojem značaju je, temveč tudi v celoletni ponudbi izobraževalnih in ustvarjalnih dejavnosti v Sloveniji.

★ **Mreža koordinatorjev TVU 2003**

Od leta 2001 naprej je delovanje koordinatorjev formalizirano in vzpostavljena je mreža ustanov, ki v svojih okoljih prevzemajo vlogo pobudnika, usmerjevalca in usklajevalca. Vloga koordinatorja ni stalna, zanjo se ustanove odločajo vsako leto znova, zato je zanje velikega pomena informacija o tem, ali in v kakšni meri bo Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport njihovo delo sofinanciralo. Zaradi lanskega zamika razpisa za to sofinanciranje so nekateri koordinatorji obseg svojih prizadevanj bistveno zmanjšali. Kljub temu je v mreži koordinatorjev TVU 2003 sodelovalo 27 ustanov - 14 ljudskih univerz, 4 društva oziroma zveze društev, 4 zasebne izobraževalne ustanove, 2 občini, ena srednja šola ter Zavod RS za zaposlovanje in Nacionalni odbor za obeležitev ELI pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve.

Stopnja skladnega nastopanja v TVU se je zelo razlikovala: ponekod so koordinatorji druge izvajalce le animirali in jim posredovali potrebne informacije, nadaljnje delovanje pa prepustili njim samim. V drugih okoljih je prišlo do

usklajevanja vsebin in terminov, v mnogih primerih tudi do skupne medijske in vizualne promocije TVU. Sodelovanje izvajalcev TVU z Andragoškim centrom Slovenije, pobudnikom in koordinatorjem TVU na nacionalni ravni, je s pojavom koordinatorjev pridobilo nove razsežnosti: v nekaterih primerih so vse dejavnosti (prijava prireditev, distribucijo skupnega promocijskega gradiva, anketo) prevzeli koordinatorji, v drugih pa so izvajalci še vedno neposredno stopali v stik z Andragoškim centrom. Tovrstno povezovanje in sodelovanje izvajalcev TVU se je vsekakor izkazalo kot smiselno in je pospeševalno vplivalo na uspešnost Tedna, saj so se tudi po zaslugi koordinatorjev povečale raznovrstnost izvajalcev, pestrost in kakovost prireditev ter odmevnost TVU v medijih in najširši javnosti. Vzpostavila so se partnerstva, ki se med letom ohranjajo; omogočeno je bilo sodelovanje majhnih izvajalcev, ki se sami ne bi vključili v TVU.

Večina koordinatorjev je delovala na posameznih geografskih območjih in prvič so pokrili vse statistične regije. Pet koordinatorjev je bilo tematskih – o nekaterih pišemo v nadaljevanju.

★ **TVU 2003 in Evropsko leto invalidov – ELI 2003**

»Edina invalidnost, ki obstaja, je neznanje!«

Lanski Teden vseživljenjskega učenja nas je resnično prepričal, da vedoželjnega človeka na poti k cilju ne ustavi prav nobena ovira, niti bolezen ali invalidnost. V Evropskem letu invalidov (ELI) smo bili namreč še posebej pozorni na pomen učenja za doseganje višje kakovosti življenja oseb s posebnimi potrebami.

Svet Evropske Unije (Council of the European Union) je leto 2003 razglasil za Evropsko leto invalidov. V *Madridski deklaraciji* (marec 2002) je bila predstavljena vizija ciljev in temeljnih nalog ELI 2003, ki smo jo skušali upoštevati tudi pri načrtovanju TVU. Pozorni smo bili na življenjske potrebe in dosežke invalidov, bolnikov in drugih oseb s posebnimi potrebami, ki jim lahko različni ukrepi s področja vseživljenjskega učenja (prilagojenost in dostopnost izobraževalnih programov, usposabljanje za večjo samostojnost, programi za samorazvoj in duhovno rast, učno svetovanje in učna pomoč) bistveno olajšajo osebno življenje in vključevanje v družbeno okolje. Povezali smo se z Nacionalnim odborom za obeležitev ELI pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve ter z Uradom za invalide in skupaj pripravili načrt sodelovanja.

Evropa si je za vodilo ELI 2003 izbrala slogan *Živimo, delajmo, ustvarjajmo...* skupaj!, ki smo ga priporočili tudi snovalcem programa TVU po Sloveniji. Tako je bilo v pisani ponudbi festivala učenja najmanj 40 dogodkov, namenjenih invalidom in drugim osebam s posebnimi potrebami. V TVU so z lastnim programom sodelovale ustanove, namenjene invalidom, zdravstveni domovi in bolnišnice,

različna društva bolnikov, invalidov in prostovoljcev, pa tudi občine (Jesenice, Novo mesto in Maribor predvsem v času TVU, zunaj tega okvira pa je v programu ELI sodelovalo kar 160 občin).

Najbolj prepričljivi so dobri zgledi, zato smo že spomladi pripravili videokaseto s portreti invalidov, dobitnikov priznanj ACS iz minulih let, ki so z učenjem ter neomajno vero v svoje zmožnosti dosegli izjemne uspehe. Pri pripravi kasete nam je bila v veliko pomoč Zveza gluhih in naglušnih Slovenije, ki je videoportrete *Alme Plivac, Roya Goreye, Marina Kačiča* in *Skupine za samozagovornišvo oseb z zmerno in težjo motnjo v duševnem razvoju iz Drage pri Igu* opremila s podnapisi. Kaseto smo posredovali Uradu za invalide Republike Slovenije, ki jih je vključil v program Lastovka, namenjen šolski mladini. S tem smo želeli med mladimi prebuditi zavest o enakovrednosti oseb s posebnimi potrebami in jih seznaniti s pravico do enakih možnosti, ki jo moramo zagotoviti drugačnim. Videoportreti so bili predstavljeni tudi na Festivalu ELI 2003, 4. junija 2003. Projekt TVU je bil na Festivalu ELI predstavljen na posebni stojnici.

Marino Kačič, dobitnik priznanja ACS 2000, je bil tudi gost omizja v okviru Študentske arene, kjer je v okviru teme *Ko alternativa postane poklic* predstavil svojo življenjsko izkušnjo – kako sprejeti invalidnost kot življenjski izziv oziroma »kako zmagati, ko se ti vse podre«. Z izjemnimi učnimi oziroma izobraževalnimi dosežki so se odlikovali tudi dobitniki priznanj ACS 2003, ki so bodisi sami invalidni ali pa zagotavljajo programe usposabljanja in drugih pomoči osebam s posebnimi potrebami. Med posamezniki smo iz srca čestitali *Dolores Novak* iz Postojne, ki po dolгих letih rehabilitacije po poškodbi glave končuje Srednjo zdravstveno šolo v Ljubljani, med ustanovami pa *Skladu Mitja Čuk ONLUS* z Opčin pri Trstu, ki zagotavlja varstvo, rehabilitacijo in učenje mladim s posebnimi potrebami, posebne programe usposabljanja in pomoči po namenjajo tudi njihovim družinam in pedagogom.

★ Uveljavljanje vseživljenjskega učenja v Turistični zvezi Slovenije

Vključevanje Turistične zveze Slovenije (TZS) v festivalsko dogajanje Tedna vseživljenjskega učenja ni nikakršna novost. Sodelovanje je bilo v minulih letih vzpostavljeno na več ravneh in tudi lani je bilo med dogodki TVU veliko takih, ki so bili posredno ali neposredno povezani z znanjem za potrebe in razvoj turizma. Novo raven vključevanja Turistične zveze Slovenije v TVU pomeni dejstvo, da se je TZS namenila sodelovati v programu festivala učenja kot samostojen, tematski koordinator. Zaradi negotovega financiranja izvajalcev je bila paleta dogodkov sicer skromnejša od načrtovane, vendar pa smo sodelovanja, ki naj bi postala dolgoročno, kljub temu veseli.

Če si ogledamo sestavo izobraževalnih, informativnih in svetovalnih dogodkov TVU 2003 na temo turizma, turistične ponudbe, zaposlovanja v turizmu, razvoja

podeželja, ekologije in kulturne dediščine, lahko ugotovimo, da je bilo po vsej Sloveniji skupno organiziranih najmanj **98 dogodkov (prek 80 prireditev)**, tako ali drugače povezanih s turizmom oziroma možnostmi za njegov razvoj: turizem kot tak (v koordinaciji TZS, RIC Novo mesto, VITRA Cerknica) je bil zastopan z 11 prireditvami, turistična društva (Črnomelj, Kostel, Kolpa) so pripravila 8 prireditev (11 dogodkov), 5 prireditev je bilo zasnovanih kot »dnevi odprtih vrat« (CELK Center za razvoj podeželja Prevalje, VITRA Cerknica), študijska krožka iz Sopote in Slovenj Gradca sta pripravila 4 turistično zanimive prireditve; turistično so bile zanimive etnografske prireditve, ki jih je bilo kar 37, pa tudi kulinarčne razstave in delavnice, ki jih je bilo po vsej Sloveniji 19. V širšem smislu so se s turizmom povezovali tudi dogodki na temo sadjarstva, urejanja vrtov, skrbi za živali (11 prireditev).

Turistična zveza Slovenije se v minulem letu kot predlagateljica žal ni odzvala na razpis za priznanja ACS za izjemne dosežke na področju vseživljenjskega učenja, kljub temu pa nacionalna promocija dobitnikov priznanj ni bila povsem brez turistično obarvanih vsebin. Med dobitniki priznanj je bilo namreč tudi Društvo Zreli vedež s Ptuja, ki se posveča tudi obujanju krajevne dediščine ter povezovanju turistično zanimivih točk v kulturne, zgodovinske in druge turistične poti (Mitrejska pot, Naša pokrajina v Potrčevih delih, Svet pred domačim pragom...).

Tudi Andragoški center, nacionalni koordinator TVU, se vključuje v snovanja TZS. Sodelujemo v Odboru za koordinacijo programa Znanje, mladi in turizem ter v Komisiji za mladino in izobraževanje pri Turistični zvezi Slovenije. Program je vsebinsko utemeljen v *Strategiji razvoja slovenskega turizma 2002-2006* in v *Strategiji razvoja mladinskega turizma*. Oba dokumenta postavljata v središče znanje in mlade kot pglavitne subjekte razvoja turizma na Slovenskem. »Znanje je podlaga uspešnega razvoja turizma in otipljivih projektov turistične ponudbe«, pa naj gre za zaposlene v turizmu, mlade ali najširše plasti prebivalstva. Zaposlene v turizmu želijo spodbuditi, da si zastavljajo čim višje cilje, ki naj bi jih uresničevali s pomočjo vedno novih znanj. Program TZS uveljavlja »usmeritev, da smo permanentno učeča se družba tudi v turizmu«.

★ **Sodelovanje TVU in Študentske arene**

Na razgibani oktober se že tradicionalno pripravljajo tudi študentje, ki (prav tako kot mi TVU) v tretjem tednu oktobra prirejajo Študentsko areno. Že več let zapored se snovalci TVU zavedamo, da moramo z njegovimi sporočili prodreti tudi med mladino, predvsem med študente, zato smo bili resnično veseli pobude projektnega vodje Študentske arene za sodelovanje.

V skladu z delovnim dogovorom je bila Študentska arena upoštevana kot tematski koordinator TVU, izvajalci TVU (in s tem ACS) pa kot sodelujoči v programu Arene. Voditeljica izobraževalnega programa Študentske arene, *Alenka Tančič*, je

sodelovala v spletnem forumu koordinatorjev. Vzajemno smo bili vključeni v objave na koledarjih prireditvev in v drugem promocijskem gradivu (programska knjižica Študentske arene, zapisi v Novičkah, TVU-Novičkah in na spletnih straneh).

Andragoški center in drugi izvajalci TVU so sodelovali v pripravi in izvedbi izobraževalnega programa arene (Gospodarsko razstavišče, 14. do 16. oktober 2003). Predstavnik ACS, mag. Peter Beltram, je sodeloval na arenini okrogli mizi *Pomen neformalnega izobraževanja*. Samostojno smo pripravili in izvedli okroglo mizo na temo *Ko alternativa postane poklic* (moderator omizja je bil *Darijan Novak*), na katero smo uspeli privabiti zanimive sogovornike: dobitnika priznanja ACS, *Marina Kačiča*, socialnega delavca in psihoterapevta, ki je po hudi nesreči, v kateri je oslepel, življenje zastavil povsem na novo - pridobil je ustreznejšo izobrazbo in tako ustvaril tudi možnost za (samo)zaposlitev; *Marcosa Finka*, mednarodno priznanega opernega pevca, sicer diplomiranega inženirja; *dr. Alenko Höfferle Felc*, nekdanj radijsko napovedovalko, zdaj zdravnico, zaposleno v KC v Ljubljani, ter *Boruta Bučarja*, arhitekta, zdaj vodjo skupine Greentown jazz band. Člana omizja iz študentskih vrst, *Gregorja Cesarja*, so predlagali študentje sami. Omizje je bilo dobro obiskano, gostje so s svojimi življenjskimi zgodbami poslušalce spodbudili, da so tudi sami sodelovali v pogovoru.

V izobraževalnem programu Študentske arene je sodeloval tudi regionalni koordinator TVU, *Bojan Žnidaršič* iz VITRE Cerknica. Vodil je delavnico na temo *Pisanje in prijava EU-projektov*. Žal nam je, da s promocijskim gradivom TVU nismo mogli biti prisotni na areninih stojnicah. Ugotavljamo, da ostaja za prihodnost še veliko neizkoriščenih možnosti, zato se že zdaj veselimo sodelovanja s Študentsko areno 2004.

★ Prireditve ACS v TVU 2003

★ Dobitniki priznanj ACS za leto 2003

Komisija za podelitev priznanj Andragoškega centra Slovenije za posebne dosežke pri učenju odraslih v Sloveniji za leto 2003 se je po pregledu vseh predlogov, prejela jih je 48, odločila, da bo priznanja podelila trinajstim kandidatom. Slovesna podelitev priznanj je bila 10. oktobra, ob slovesnem odprtju Tedna vseživljenjskega učenja 2003. Poleg listin o priznanju so dobitniki prejeli tudi lepe knjižne nagrade, ki so jih prispevale založbe – donatorice.

Pet priznanj je bilo podeljenih za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja - štirim posameznikom (I. kategorija priznanj) in eni neformalni skupini (II. kategorija priznanj). Priznanja so prejeli:

- **János Göncz**, slikar samouk iz Lendave;
- **Dolores Novak** iz Postojne, po dolgoletni rehabilitaciji zaradi poškodbe glave maturantka Srednje zdravstvene šole v Ljubljani;

- **Tadej Svete** iz Ljubljane, študent Fakultete za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani, ki se je uspešno izobraževal med prestajanjem kazni;
- **mag. Jože Breznik** iz Maribora, magister organizacijskih znanosti in ustanovitelj Formule, zavoda za izobraževanje odraslih Maribor;
- Literarno-gledališka **skupina Tri Gracije** iz Ljubljane.

Za izjemne strokovne ali promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih (III. kategorija priznanj) je bilo podeljenih 8 priznanj: štirim posameznikom, dvema skupinama, enemu društvu in eni ustanovi.

- **dr. Jurij Jug** iz Velenja, redni profesor Univerze v Mariboru in Univerze v Ljubljani, raziskovalec zgodovine izobraževanja odraslih, mednarodno uveljavljeni strokovnjak na področju andragogike in kadrologije;
- **Ernest Vodopivec** iz Maribora, univ. dipl. organizator dela, inovativni direktor Ljudske univerze Ormož;
- **mag. Viktorija Bevc** iz Ljubljane, mag. organizacijskih znanosti, avtorica programa usposabljanja za nadomestno starševstvo;
- **Marija Saje** iz Ljubljane, profesorica francoščine v pokoju, mentorica na Univerzi za tretje življenjsko obdobje Ljubljana;
- **Skupina za kulturo govora Radia Slovenija** iz Ljubljane, pod organizacijskim vodstvom *Cvetke Šeruga Prek* načrtuje in izvaja usposabljanja za nastopanje pred mikrofonom in spremlja kulturo govora radijskih govorcev;
- **Borza znanja** Ljubljana, najstarejše stičišče med povpraševalci in ponudniki posebnih, marsikdaj že pozabljenih znanj, veščin in spretnosti;
- **Društvo Zreli vedež Ptuj** s Ptuja, združuje upokojene učiteljice, ki s prostovoljskim delom prenašajo svoje znanje in izkušnje v šolski, kulturni in turistični utrip občine;
- **Sklad Mitja Čuk ONLUS** z Opčin, Italija, prva organizacija na Tržaškem, namenjena oskrbi in usposabljanju prizadetih mlajših odraslih iz slovenskih družin v zamejstvu.

Dobitniki priznanj so bili kot zgledi kulture vseživljenjskega učenja predstavljeni v TVU-Novičkah 2/2003, posvečena jim je bila posebna priloga septembrske številke revije Naša žena, posneli smo videoportrete, ki so bili delno ali v celoti predstavljeni tako na nacionalni kot na mnogih regionalnih in zasebnih televizijah po Sloveniji in v zamejstvu. Mnogi izvajalci TVU so videofilm predvajali kot samostojen TVU-dogodek.

Življenjske zgodbe dobitnikov priznanj ACS 2003 so dosegljive tudi na spletni strani <http://tvu.acs.si/priznanja/2003/>.

★ Slovesno odprtje

Osrednja slovesnost ob odprtju Tedna vseživljenjskega učenja 2003 s podelitvijo priznanj Andragoškega centra Slovenije za leto 2003 je bila v Ljubljani, v dvorani

Mercurius (BTC), v petek, 10. oktobra 2003. Dan pred osrednjim dogodkom, 9. oktobra 2003, je bila v prostorih Andragoškega centra **nacionalna tiskovna konferenca**.

Na osrednji slovesnosti TVU sta Vlado Republike Slovenije, zastopala državni sekretar za srednje šolstvo in izobraževanje odraslih pri Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport, *Elido Bandelj*, ki je tudi predsednik Nacionalnega odbora za pripravo in izvedbo TVU, ter *Staša Baloh Plahutnik*, državna sekretarka za zaposlovanje pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. Zbrane je s svojim prisrčnim razmišljanjem nagovorila ugledna igralka in ambasadorica Unicefa, *Milena Zupančič*. K slovesnemu razpoloženju in ubranosti prireditve je pomembno prispevala tudi glasbena skupina Tulipan Quartet, ki je izvajala lastne, izvirne priredbe ljudskih pesmi in motivov iz zakladnice klasične glasbe.

Osrednji del slovesnosti je bil tudi letos namenjen dobitnikom priznanj Andragoškega centra Slovenije. Njihove izjemne dosežke smo predstavili z videoportreti in jim podelili listine o Priznanju ACS za leto 2003 ter knjižne nagrade.

Po slovesnosti je bilo na vrsti prijateljsko druženje v prostorih Andragoškega centra, kjer je bila na ogled tudi priložnostna **razstava promocijskega in informativnega gradiva izvajalcev TVU 2003 iz vse Slovenije**. Za pogostitev naših gostov s tradicionalnimi slovenskimi jedmi so poskrbele članice Kulinaričnega študijskega krožka Ljudske univerze Postojna.

★ 7. andragoški kolokvij

Andragoški kolokvij (17. in 18. oktobra 2003), ki smo ga poimenovali *Sodobni vidiki učenja in motivacije odraslih*, se je osredotočil na dva pomembna vidika izobraževanja odraslih: značilnosti učenja in motivacije odraslih. Predstaviti smo želeli najnovejše ugotovitve in trende v zvezi z učenjem in poučevanjem odraslih. Nekaj pozornosti pa smo namenili tudi dejavnikom, ki vplivajo na posameznikovo motivacijo pri učenju.

Kolokvij sta omogočila Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport in Gospodarska zbornica Slovenije, ki nam je odstopila svoje konferenčne prostore.

Mednarodno obarvanega kolokvija – tokrat že drugega - se je udeležilo **80 slušateljev**. Med 55 domačimi in 25 tujimi udeleženci iz Bolgarije, Danske, Finske, Francije, Hrvaške, Italije, Kanade, Nemčije, Romunije, Švedske, Švice, Velike Britanije in ZDA je bilo 27 referentov (12 domačih in 15 iz tujine - od tega 5 vabljenih).

V **plenarnih predavanjih** so prvi dan nastopili *Jyri Maninen* (Raziskovalni inštitut Palmenia, Finska), Marko Radovan (Andragoški center Slovenije) in *Sabina Jelenc*

Krašovec (Oddelek za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete v Ljubljani), drugi dan pa *Peter Jarvis* (Univerza v Surrey, Velika Britanija), *Linden West* (Canterbury Christ Church University College, Velika Britanija), *Knud Illeris* (Univerza Roskilde, Danska) in *Ekkehard Nuissl von Rein* (Nemški inštitut za izobraževanje odraslih).

Odgovori, dobljeni z anketo, so potrdili, da je bil plenarni del dobro organiziran. Zanimive predstavitve in jasno oblikovane vsebine so bile predstavljene z različnih vidikov in s pestrimi pristopi. Izstopale so predstavitve *Jyrija Manninena*, *Petra Jarvisa*, *Knuda Illerisa*, *Marka Radovana* in *Lindena Westa*. Čas ni dovoljeval, da bi se razvil pogovor, ki bi spodbudil tudi druge udeležence k sodelovanju.

Referate so oba dneva predstavili v dveh vzporednih skupinah:

- **V petek** so pod **temo 1: Spodbujanje učenja odraslih** svoje referate predstavili *Milka Atanasova* (Univerza St. Kliment Ohridsky, Sofija, Bolgarija), *Tanja Vilič Klenovšek* (ACS), *Kristine Smalcel Pederson* (British Columbia Open University, Kanada), *Monika Rehrl* in *Marion Bagusat* (Univerza Regensburg in Allianz AG, Nemčija) ter *Darja Zorko Mencin* (SKB banka), pod **temo 2: Novi pristopi k izobraževanju odraslih** pa *Mateja Geder* (DOBA), *Nadja Dobnik* (Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani), *Barry Sponder* (Centralna univerza v Connecticutu, ZDA/Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani), *Guy Arquembourg* (Univerza Charles de Gaulle Lille, Francija) in *Metka Uršič* (Center za promocijo znanja).
- **V soboto** so pod **temo 1: Raziskave na področju učenja in motivacije odraslih** predstavili svoje prispevke *Jane Simmons* (Liverpool Hope University College, Velika Britanija), *Slavica Černoša* (Zavod RS za šolstvo), *Bogomir Novak* (Pedagoški inštitut), *Simona Sava* (Fakulteta za sociologijo in psihologijo, Romunija) in *Maja Mezgec* (SLORI, Italija), pod **temo 2: Širša povezanost izobraževanja odraslih** pa še *Hans Gruber* (Univerza Regensburg, Nemčija), *Tony Donaj-grodzki* (Univerza v Leedsu, Velika Britanija) in *Angela Ivančič* (ACS).

Tudi v tem delu kolokvija je zaradi velikega zanimanja za aktualne teme zmanjkovalo časa za razprave. Udeležencem je bila vseč raznolikost vsebin in mešanica predstavitev akademskih raziskav ter primerov dobre prakse. Nekateri so pogrešali več informacij o izkušnjah pri izobraževanju oziroma poučevanju odraslih in uporabi različnih metod, kot na primer študije primera, stopnjevanje motivacije in interakcije udeležencev.

Delavnici sta vodila:

- *Marjan Prevodnik* (Zavod RS za šolstvo), ki je najprej predstavil nekaj teoretičnih vsebin, nato pa še rezultate raziskav, ki so potrjevali, da le motivirani učitelji risanja lahko učence spodbuja in tako zagotavlja doseganje zastavljenih ciljev. Udeleženci delavnice so lahko tudi praktično izkusili različne tehnike risanja po metodi *risanja Betty Edwards*, ob koncu med seboj primerjali rezultate ter o njih razpravljali.

- *Linden West* (Canterbury Christ Church University College, Velika Britanija), ki je uvodoma predstavil biografsko metodo in med pripovedovanjem zgodb (story-telling) povzel rezultate raziskave. Uporabo biografske metode je tudi praktično uprizoril s pomočjo prostovoljke.

Delavnici sta predstavljali »kraj« za izmenjavo mnenj o različnih pristopih in pogledih na motivacijo v izobraževanju odraslih. Nekateri so bili razočarani, ker se je dobrih delavnic udeležilo tako malo slušateljev, saj so predstavile edinstveno vez med motivacijo in učenjem ter dobro kombinacijo teorije in prakse. Predvsem jim je bilo všeč, da sta bili praktični in da so lahko aktivno sodelovali. Nekateri so dobili nove ideje, ki jih bodo uporabili pri svojem poučevanju.

Kljub majhnemu številu oddanih vprašalnikov smo dobili nekaj koristnih informacij in predlogov, ki jih bomo upoštevali pri našem nadaljnjem delu.

Še mesec ali dva po zaključku kolokvija smo prejeli pisma udeležencev v elektronski obliki, v katerih so pohvalili dobro organizacijo ter prijetno vzdušje. Navajamo nekaj izjav:

- *Mojca Pivk* (Jesenice): »Najprej moram pohvaliti organizacijo kolokvija in izjemno zanimive goste. Kolokvij je presejal moja pričakovanja in resnično sem vesela, da sem se ga imela možnost tudi sama udeležiti.«
- *Klas Lénberg* (Swedish Agency for Flexible Learning - CFL, Švedska): »Vsem iskrena hvala! Čeprav nisem strokovnjak za motivacijo za učenje odraslih, temveč star univerzitetni učitelj socialne psihologije, mi je vaša konferenca veliko dala. Upam, da ste vsi v redu! Želim vam veliko uspeha še naprej.«
- *Kristine Smalcel Pederson* (British Columbia Open University, Kanada): »Hvala, ker ste mi dovolili, da se udeležim kolokvija. Menim, da je bil zelo dobro organiziran in meni osebno je dal veliko misliti. Vesela sem, da sem vas spoznala. V kolikor bi potrebovali informacije o kanadskih virih, vam z veseljem pomagam. Veliko sreče pri naslednjih projektih. To bo za vas zelo razburljivo doživetje!«
- *Peter Jarvis* (University of Surrey, Velika Britanija): »Hvala za ves trud in delo, ki ste ga vložili v konferenco - bilo je vredno. Le tako naprej.«

Podrobno poročilo s kolokvija si lahko ogledate na spletnem naslovu <http://tvu.acs.si/ak/07/>.

★ Sponzorji in donatorji za slovesnejši, vsebinsko bogatejši TVU

Lani smo – zaradi negotovega financiranja TVU in da bi zagotovili kakovostno rast (ali vsaj neokrnjenost) projekta – naslovili prošnjo za denarno, brezplačno izvajalsko in drugo pomoč na različna podjetja, založbe, organizacije, posameznike in Mestno občino Ljubljana. Veseli smo bili vseh, ki so bili pripravljeni prispevati kamenček v mozaik celotne podobe festivala učenja. Tako so se vsi, ki jih tu iz hvaležnosti vnovič

predstavljamo, pridružili več sto izvajalcem TVU 2003 po vsej Sloveniji. Ne smemo namreč spregledati dejstva, da so tudi izvajalci podarili veliko prostovoljskih ur za pripravo in izvedbo festivalskih dogodkov, na katere je po vsej Sloveniji vstop praviloma prost, zato da bi sporočila TVU, ki so naravnana na usvajanje kulture vseživljenjskega učenja, lahko dosegla čim širši krog prebivalstva. Zato lahko tudi mnoge izvajalce TVU prištevamo med donatorje.

Iskrena hvala za izkazano solidarnost:

BTC, d.d., Poslovni enoti Ljubljana,
Gospodarski zbornici Slovenije,
KUD Beli šum, Tržič,
Lini Design, d.o.o., Trzin,
Mestni občini Ljubljana,
Mladinski knjigi Založbi, d.d., Ljubljana,
Mohorjevi družbi Celje,
Mohorjevi d.o.o. Ljubljana/Celovec,
Najdi.si,
Novemu forumu d.o.o.,
Novi reviji, d.o.o., Ljubljana,
Solosu, d.o.o., Ljubljana,
Tiskarni Štok, Ljubljana – Zalog,
Založbi Rokus, d.o.o., Ljubljana,
Založbi Sidarta, Ljubljana.

★ Mednarodna razsežnost TVU 2003

★ Mednarodno gibanje festivalov učenja

Pred štirimi leti je Unescov inštitut za izobraževanje (UIE) v Hamburgu prevzel povezovalno vlogo za festivale učenja po vsem svetu. Od takrat skrbi za občasna srečanja nacionalnih koordinatorjev in izmenjavo njihovih izkušenj pa tudi za pregled¹ informacij o festivalih učenja. Iz pregleda izhaja, da praznike učenja organizira nekaj nad štirideset držav po svetu, od tega dobra polovica v Evropi. Slovenski Teden vseživljenjskega učenja je že vsa leta dejavno vključen v mednarodno gibanje festivalov učenja in je deležen velikega spoštovanja - ne le zaradi dolge tradicije, temveč tudi zaradi kompleksnosti in inovativnosti pristopov, ki jih uveljavljamo. V letu 2003 smo med drugim redno posodabljali naš kotichek na omenjeni spletni strani in bili vključeni v pripravo *Confintea V* vmesnega poročila.

¹ Glej spletno stran: <http://www.unesco.org/education/uiie/InternationalALW>.

★ Prvi regionalni festival učenja v Jugovzhodni Evropi

Dogodki prvega regionalnega festivala učenja so pomenili vrhunec triletnih prizadevanj za uveljavitev festivalov v tej regiji. V omenjena prizadevanja je bil Andragoški center Slovenije dejavno vključen vse od leta 2000, ko smo v okviru projekta *EBIS*² prvič gostili predstavnike držav Jugovzhodne Evrope ter jim posredovali naše znanje in izkušnje z organiziranjem TVU.

Osrednji festivalski dogodek je bilo **srečanje v Skopju** (16. do 19. oktober 2003). Udeležile so se ga delegacije iz osmih partnerskih držav. Petčlanska ekipa iz Slovenije se je vključevala v festivalske prireditve na štirih ravneh:

- **Strokovno srečanje na regionalni ravni** je potekalo pod naslovom *Vseživljenjsko učenje, izobraževanje odraslih in zaposljivost*. Po plenarnih referatih uglednih predstavnikov različnih mednarodnih ustanov je bilo organiziranih šest delavnic. Predstavnici ACS sva se s prispevkom udeležili dveh, prve na temo *Od teorije do prakse: prenos rezultatov inovativnih pilotnih projektov v prakso izobraževanja in usposabljanja odraslih*³ in druge z naslovom *Mobiliziranje za vseživljenjsko učenje: prispevek festivalov učenja k večji integraciji in udeležbi v evropski učeči se družbi*.
- **Srečanja na politični ravni**, ki ga je odprl predsednik Makedonije, *Boris Trajkovski*, so se udeležili predstavniki ministrstev iz osmih držav (Slovenijo je zastopal veleposlanik Slovenije v Makedoniji, gospod *Marjan Šiftar*). Udeleženci omizja so predstavili stališča posameznih držav ter podpisali skupno deklaracijo z akcijskim načrtom o prihodnjem razvoju vseživljenjskega učenja v regiji.
- Na **sejmu izvajalcev** in udeležencev izobraževanja odraslih iz sodelujočih držav je slovenska delegacija svojo stojnico opremila s promocijskim gradivom Andragoškega centra Slovenije in njegovih projektov pa tudi z gradivom drugih izvajalcev izobraževanja v Sloveniji.
- Na sejmskem odru so bili predstavljeni **uspešni posamezniki in projekti** iz nekaterih držav. V ta namen smo pripravili videopredstavitve treh primerov dobre prakse medkulturnega in obmejnega sodelovanja, sprejemanja drugačnosti in zaposlovanja: Marjan Pungartnik iz Maribora, Študijski krožek *Živimo med vami* – živimo z vami s Slovenske Bistrice in VITRA Cerknica (Slovenija), Eko Liburnia in Agencija Porin z Reke (Hrvaška).

V letu 2004 bo izšla publikacija, v kateri bodo povzeti vsi dogodki prvega regionalnega festivala učenja. Med njimi so tudi regionalne delavnice, organizirane v sodelujočih državah⁴. Več informacij o Prvem regionalnem festivalu lahko preberete na spletni strani <http://tvu.acs.si/mednarodno>.

² Projekt *Izobraževanje odraslih v Jugovzhodni Evropi (Erwachsenenbildung in Suedosteuropa - EBIS)* koordinira Inštitut za mednarodno sodelovanje pri Nemški zvezi ljudskih univerz (IIZ/DVV).

³ Predstavljen je bil projekt *Program 5000: zviševanje zaposljivosti s pomočjo strategije vseživljenjskosti učenja*.

⁴ Sodelovali smo s 7. andragoškim kolokvijem na temo *Sodobni vidiki učenja in motivacije odraslih*.

★ Prvi festival učenja v Španiji – dosežek sodelovanja v projektu TVU-Grundtvig

Prvi festival učenja v Španiji je eden od osrednjih dosežkov sodelovanja partnerjev iz petih držav (Bolgarije, Nemčije, Romunije, Slovenije in Španije⁵) v projektu *Widening and Strengthening the European Dimension of the LLW Movement*. Festival sta s skupnimi močmi organizirala španska partnerja – Zveza španskih ljudskih univerz (Federación Española de Universidades Populares - FEUP) in Raziskovalni inštitut za družbene vede in izobraževanje pri Univerzi v Barceloni (Centre de Recerca Social i Educativa. Universitat de Barcelona - CREA). Naše sodelovanje je dalo dogodku mednarodni pečat, saj je bilo kar nekaj priložnosti za srečanja s španskimi udeleženci in izvajalci festivala. To so bili izjemni učni dogodki, ki so utrdili našo skupno zavezanost krepitvi gibanja festivalov učenja doma in v svetu.

Partnerji projekta TVU-Grundtvig smo s prispevki sodelovali na **nacionalni slovesnosti in omizju** na temo *Vseživljenjsko učenje in izobraževanje odraslih v Španiji in drugih evropskih državah* (Madrid, 21. novembra). Za **razstavo** promocijskih in informativnih gradiv v predddverju smo prispevali gradiva o naših festivalih učenja – predvsem plakate in zloženke pa tudi spletno strani. V odmorih so vrteli video posnetke iz držav, članic projekta. Na **tretjem kongresu literarnih krožkov** (Madrid, 22. november) smo se skupaj s 300 španskimi udeleženci vključili v vzorčne bralne krožke in se pogovarjali o besedilih iz Don Kihota. **Tridnevni sestanek projektne skupine** TVU-Grundtvig (Barcelona, 24. do 26. november) je bil prav tako sestavni del prvega festivala učenja v Španiji. Na sestanku smo pregledali opravljene naloge: nacionalna poročila o uveljavljenosti in potrebah po vseživljenjskem učenju; priročnik za TVU koordinacijo ter skupna grafična podoba projekta; usposabljanje koordinatorjev; priprava skupnega promocijskega gradiva (plakat in zgibanka); priprava nacionalnih modelov TVU ter priprava nacionalnih načrtov medijske promocije. Te rezultate smo partnerji že uporabili pri izpeljavi naših festivalov in pri utrjevanju pomena in ugleda izobraževanja odraslih v naših državah. Dejavnosti za nekatere produkte bodo projekt spremljale vse do njegovega izteka (posodabljanje spletne strani, e-glasilo, evalvacija projekta, diseminacija projekta, projektna poročila). Do izteka projekta (1. oktobra 2004) pa je treba izdelati še internetno zasnovano računalniško aplikacijo za spremljanje festivalov; ta bo omogočala prijavo, pripravo koledarja, ovrednotenje, analizo in poročilo o nacionalnih festivalih učenja. Več o projektu TVU-Grundtvig lahko preberete na spletni strani <http://www.llw5.org>.

⁵ Kot t.i. tihi partner sodeluje tudi Švica. Projekt koordinira Andragoški center Slovenije.

★ Projekt IntALWinE (Grundtvig 4) – nov primer sodelovanja na temo festivalov učenja

Ob koncu leta 2003 se je začelo sodelovanje v še enem mednarodnem projektu, od katerega si sodelujoči nacionalni koordinatorji iz trinajstih evropskih držav lahko obetamo nadaljnje spodbude za razvoj naših festivalov. Projekt z naslovom *Mednarodni teden odraslih učencev v Evropi*⁶, koordinira ga Unescov inštitut za izobraževanje, je v okviru programa Grundtvig 4 odobren za obdobje od decembra 2003 do novembra 2006. V tem času bomo izpeljali nekaj študijskih obiskov in delovnih sestankov, prek e-pošte pa bo potekala intenzivna izmenjava stališč med tremi tematskimi skupinami: Instrumentalni pomen festivalov učenja: orodje za mobiliziranje in zagovornišтво, Operativne izboljšave pri organizaciji festivalov učenja, Glas udeležencev: izkušnje in aspiracije. Andragoški center Slovenije sodeluje v tretji tematski skupini, katere *strateški cilj* je predstavitev in vpeljava koncepta *Forum udeležencev v izobraževanju* v naše festivale učenja in morebiti celo v prakso izobraževanja odraslih. *Operativni cilj* našega dela je udeležba predstavnikov posameznih držav (enega od dobitnikov priznanj/nagrad, če posamezna država ta vidik festivala že uresničuje) na Mednarodnem forumu udeležencev v Veliki Britaniji, od 4. do 6. oktobra 2004. Od razvoja dogodkov na tem področju si obetamo zanimivo osvežitev letošnjih prireditev TVU, saj že vrsto let ugotavljamo, da so najboljši zagovorniki zamisli o vseživljenjskem učenju prav tisti, ki jo v svojem življenju tudi vztrajno udejanjajo.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik, (zvonka.pangerc@acs.si), ACS
Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS
Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Preliminarni načrt TVU 2004

★ Uvod

Teden vseživljenjskega učenja se je v zadnjih osmih letih uveljavil kot vseslovenska prireditev, ki povezuje raznovrstne izvajalce izobraževanja in učenja ter udeležence vseh generacij, s tem pa omogoča uveljavljanje koncepta in prakse vseživljenjskega učenja v naši družbi. V letu 2004 bo Andragoški center v sodelovanju z Nacionalnim odborom za pripravo TVU ter s številnimi izvajalci in koordinatorji na državni in krajevni ravni to prireditev izpeljal devetič.

⁶ Izvirno ime projekta je International Adult Learners' Week in Europe – IntALWinE.

V času od **18. do 24. oktobra 2004** bodo potekale raznovrstne predstavitvene, izobraževalne, informativno-svetovalne, družabne in slovesne prireditve na državni in krajevni ravni. Posebnosti letošnjega TVU bodo:

- mnoge prireditve bodo uglasene na Evropsko leto izobraževanja s športom,
- organizirali bomo osmi, mednarodni andragoški kolokvij na temo: Izobraževanje in usposabljanje učiteljev v izobraževanju odraslih,
- predstavili bomo nov koncept - Forum udeležencev v vseživljenjskem učenju⁷,
- zastavili bomo nov model vrednotenja spremljanja učinkov TVU z vidika obiskovalcev prireditev⁸.

Osrednji namen TVU je promocija vseživljenjskosti učenja, ki bo tudi letos pomembno prispevala k:

- ozaveščanju javnosti o pomembnosti in vsenavzočnosti učenja v vseh starostnih obdobjih in na vseh področjih javnega in zasebnega življenja;
- zagotavljanju enakih priložnosti za učenje vsem ljudem v vseh okoliščinah z namenom, da se spodbudi večjo udeležbo v vseh oblikah učenja, večjo socialno vključenost in zaposljivost ter boljše pogoje za aktivno državljanstvo;
- oblikovanju pozitivnega odnosa do vseh oblik formalnega, neformalnega in izkustvenega učenja, še zlasti pa k preseganju stereotipnih predstav o tem, kaj učenje je in čemu je namenjeno;
- prebujanju radovednosti, oblikovanju novih potreb po učenju in izražanju letih;
- seznanjanju javnosti z raznolikimi možnostmi za učenje ter spodbujanju še kakovostnejše izobraževalne in učne ponudbe v državi;
- informiranju in svetovanju na področju vseživljenjskega učenja;
- premisleku o stanju teorije in prakse v izobraževanju in učenju;
- vzpostavljanju medsebojnega razumevanja in sprejemanja včasih nasprotujočih si taborov: formalnega in neformalnega sektorja, vladnih in nevladnih organizacij, različnih generacij, kultur, narodnosti, nazorov ipd.;
- medsebojnemu spoznavanju in povezovanju različnih akterjev na nekem geografskem območju ali vsebinskem področju, tako da se sodelovanje nadaljuje tudi po TVU;
- priznavanju in proslavljanju izjemnih ustvarjalnih in učnih dosežkov posameznikov, skupin in organizacij, ki s svojimi zgledi navdušujejo druge za vključevanje v učne in ustvarjalne procese.

Kazalniki o dozdajšnji uspešnosti projekta TVU nam utrujejo prepričanje, da Teden mora ostati vsakoletna prireditev in stalen projekt nacionalnega pomena, upadanje števila izvajalcev in prireditev v lanskem letu pa opozarja, da je za izpeljavo TVU treba zagotoviti zanesljivo financiranje.

⁷ Se navezuje na mednarodni projekt IntALWinE (glej poglavje 1.4).

⁸ Se navezuje na mednarodni projekt TVU-Grundtvig (glej poglavje 1.4).

Število \ Leto izpeljave	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 ⁹
Izvajalci	74	137	267	374	500	545	563	488
Prireditve	500	1.000	1.500	1.900	1.900	3.400	3.072	3.052
Medijske objave	163	623	457	600	820	1.400	1.230	1.208
Obiskovalci prireditvev	10.000	22.320	30.000	35.000	40.000	40.000	50.600	76.343

★ **Struktura dejavnosti za projekt TVU**

Dejavnosti Andragoškega centra za projekt TVU 2004 bodo potekale v dveh sklopih:

- **nacionalna koordinacija TVU**, ki obsega štiri skupine nalog:
 - konceptualno-razvojne naloge,
 - sodelovanje z izvajalci TVU,
 - nacionalna promocija TVU,
 - mednarodno sodelovanje;
- **organiziranje prireditev ACS v TVU**, ki obsega nadaljnje tri skupine nalog:
 - priznanja ACS za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih,
 - slovesno odprtje TVU,
 - 8. andragoški kolokvij.

★ **Opredelitev dejavnosti za projekt TVU 2004**

★ **Nacionalna koordinacija TVU 2004**

Konceptualno-razvojne naloge Andragoškega centra za projekt TVU zadevajo upravljanje projekta, uveljavljanje strategije vseživljenjskega učenja, vzpostavitev in krepitev mreže koordinatorjev TVU ter prizadevanja za tematsko obarvanost TVU.

Upravljanje projekta TVU poteka vse leto, začne se z oblikovanjem delovnih skupin za TVU na ACS (glej Prilogo 1), pripravo preliminarne vsebinskega in finančnega letnega načrta in njegovo predstavitev na 1. seji Nacionalnega odbora za TVU (NO za TVU). Po potrditvi načrta člani delovnih skupin skrbijo za izpeljavo posameznih nalog v skladu z zastavljenim terminskim načrtom; svoje dejavnosti usklajujejo na rednih srečanjih.

Vse leto je del upravljalskih nalog namenjen pridobivanju strateških partnerjev – ministrstev, Zavoda RS za šolstvo, Zavoda RS za zaposlovanje ter raznih drugih institucij in asociacij na državni ravni. Ti naj bi prevzeli koordinativno vlogo, spodbudili k dejavnemu sodelovanju institucije, članice svojih mrež, ter pomagali širiti vsebinski domet TVU na področja, za katera so pristojni.

⁹ Prikazani podatki so odvisni od deleža vrnjenih in izpolnjenih vprašalnikov. Podatki za leto 2003 temeljijo na 77-odstotni povratni informaciji.

Med upravljske naloge sodi tudi pridobivanje dodatnih finančnih virov – donatorskih in sponzorskih sredstev.

V sklepnem delu projekta so upravljske naloge namenjene predvsem ovrednotenju TVU ter predstavitvi poročila in analize pristojnim subjektom: Nacionalnemu odboru za TVU, kolegiju in sodelavcem ACS, koordinatorjem in izvajalcem TVU, mednarodnemu gibanju festivalov učenja ter drugi strokovni in širši javnosti. Pridobljeni rezultati in spoznanja bodo osnova za načrtovanje naslednjega TVU.

Mejniki TVU 2004:

Seje NO za TVU	Pričakovani datum	Namen srečanja
1. seja	april 2004	Potrjeno vsebinsko in finančno poročilo TVU 2003 Potrjen vsebinski in finančni načrt TVU 2004
2. seja	december 2004 / januar 2005	Ovrednotenje TVU 2004 in izhodišča za načrtovanje TVU 2005 (deseta obletnica TVU!)

Poslanstvo TVU je **uvveljavljanje strategije vseživljenjskega učenja** v najširši in strokovni javnosti, zato sodi med konceptualno-razvojne naloge tudi priprava pisnih strokovnih in promocijskih gradiv (med njimi Izjave o poslanstvu TVU) ter udeležba na forumih, ki omogočajo širjenje te zamisli.

Vzpostavitev in krepitev mreže koordinatorjev TVU je razvojna naloga, katere namen je uveljavitev decentraliziranega načina izpeljave TVU, temelječega na načelih prostovoljnega povezovanja izvajalcev in vsebin TVU na posameznih geografskih območjih ali vsebinskih področjih. Mreža koordinatorjev bo sodelovala pri pripravi Priporočil za koordinatorje TVU 2004, ki bodo temeljila na letnem vsebinskem načrtu TVU. Njeni člani se bodo srečali na 2-3 sestankih, obravnavali skupne teme, izmenjali svoje izkušnje in stališča in se tudi med seboj povezovali. ACS jim bo vse leto nudil strokovno vodstvo in podporo pri izpeljevanju njihovih nalog.

Mejniki TVU 2004:

Srečanja koordinatorjev TVU	Pričakovani datum	Namen srečanja
1. srečanje	6. maj 2004	Koncept sodelovanja v TVU 2004 Priporočila za koordinatorje
2. srečanje	23. september 2004	Izmenjava najnovejših informacij in napotkov Distribucija promocijskih gradiv
3. srečanje	december 2004 / januar 2005	Ovrednotenje TVU 2004 in delovanja mreže koordinatorjev

Tematska obarvanost TVU za marsikaterega izvajalca prireditve TVU predstavlja pomembno usmeritev pri snovanju lastnega prispevka k festivalu učenja; v preteklih letih se je osrednja tema TVU navezovala na vsakokratno osrednjo temo evropskega ali mednarodnega leta. Letos odpiramo več vidikov, ti naj bi spodbudili sodelujoče v TVU k ustvarjalnemu in ubranemu odzivu.

Leto 2004 je razglašeno za **Evropsko leto izobraževanja s športom**, zato bosta Zavod za šport in Andragoški center izpeljala vrsto nalog po posebnem programu. Izvajalci in koordinatorji TVU 2004 pa so vabljeni, da s svojimi prireditvami opozorijo na povezanost vseživljenjskega učenja in športa.

V TVU 2004 bomo nadaljevali sistematično sodelovanje z **Zavodom RS za zaposlovanje** in s skupnimi močmi izpeljali vrsto nalog po posebnem programu. Izvajalci in koordinatorji TVU 2004 so vabljeni, da se povežejo z območnimi službami ZRSZ in uradi za delo ter skupno organizirajo prireditve, ki osvetljujejo vlogo vseživljenjskega učenja pri povečevanju možnosti zaposlovanja.

Vseživljenjsko učenje se bistveno povezuje tudi z **ohranjanjem in razvijanjem bralne kulture in različnih vidikov pismenosti**, zato bomo v okviru TVU 2004 nekaj prostora namenili tudi tema področjema (učne) dejavnosti.

Uveljavljanje vrednot in sporočil TVU med študentsko populacijo bomo skušali tudi letos zagotoviti s **sodelovanjem v programu Študentske arene**.

Kulturo vseživljenjskega učenja bomo promovirali tudi v programih sodelujočih organizacij, predvsem **Turistične zveze Slovenije** in **Zveze tabornikov Slovenije**, posebno še v letošnjem letu, saj se vsebine dela v omenjenih organizacijah tesno navezujejo s sporočili, ki jih poudarja program Evropskega leta izobraževanja s športom.

Sodelovanje z izvajalci TVU 2004 zadeva preliminarne in zaključne dejavnosti.

Preliminarne dejavnosti tečejo od februarja pa do začetka oktobra. Zajemajo spodbujanje, obveščanje, usklajevanje in usmerjanje, svetovanje ter organiziranje srečanja z ustanovami in interesnimi skupinami, ki sodelujejo v projektu TVU kot izvajalci prireditve na krajevni ravni. Temelj za sodelovanje je pisna ali internetna prijava dejavnosti v TVU; ACS v ta namen nudi strokovno, svetovalno in informacijsko podporo vsem zainteresiranim subjektom.

Mejniki TVU 2004:

Dogodki	Pričakovani datum	Rezultat
Rok za prijavo: • po pošti ali prek e-pošte • prek interneta	7. junij do 6. september 2004 7. junij do 20. september 2004	Pridobljeni podatki o izvajalcih in prireditvah TVU 2004
1. srečanje izvajalcev	6. maj 2004	Koncept sodelovanja v TVU 2004
2. srečanje izvajalcev	23. september 2004	Izmenjava zadnjih informacij in napotkov

Zaključne dejavnosti zadevajo pridobivanje povratnih informacij o izpeljavi prireditev TVU; izvajalci jih zagotavljajo z izpolnitvijo anket. Tako pridobljeni podatki so osnova za analizo TVU in za določitev količinskih in kakovostnih kazalnikov njegove uspešnosti. Med zaključne dejavnosti sodi tudi izdaja potrdil za posameznike o sodelovanju v TVU.

Mejniki TVU 2004:

Dogodki	Pričakovani datum	Namen
Zbiranje anket	do 15. novembra 2004	Pridobljeni podatki o izpeljavi TVU 2004
3. srečanje izvajalcev	december 2004 / januar 2005	Ovrednotenje TVU 2004

Nacionalna promocija TVU zadeva medijsko promocijo, grafično podobo TVU 2004 ter vizualno promocijo, spletno stran TVU, e-promocijo, Spletni koledar prireditev TVU 2004 ter izdajo TVU-Novičk. Prizadevali si bomo tudi za izdajo poštnih znamke TVU.

Prizadevanja za čim večjo in razpoznavnejšo **medijsko promocijo TVU** potekajo vse leto. Obsegajo stalne osebne stike z novinarji, animiranje medijev za prevzem vidnejših vlog pri promociji TVU, pripravo pisnih gradiv pred, med in po TVU, nastopanje v radijskih in TV oddajah, pisanje promocijskih, informativnih in strokovnih člankov ter organizacijo novinarske konference na državni ravni.

Priprava **celostne grafične podobe TVU** pomeni posodobitev že uveljavljene grafične podobe za logotip, plakat, naslovnico TVU-Novičk, prijavnico za dejavnosti v TVU, oglas TVU v Noviškah, zloženko (slovensko in angleško), vabilo na slovesno odprtje, programski list odprtja ter vsebinsko prilagoditev in posodobitev posameznih elementov. E-razglednico in reklamno pasico, leta 2003 vpeljeni novosti, namenjeni **e-promociji** projekta TVU, bomo letos uporabili v še večjem obsegu.

Spletna stran TVU (<http://tvu.acs.si>) spremlja potek projekta vse leto. Na njej so objavljeni splošni podatki o projektu in njegovih posameznih vidikih. Prek spletne strani (rubrike V žarišču, TVU-Novičke, PR) teče stalno obveščanje vseh zainteresiranih, omogočena je tudi spletna prijava dejavnosti ter prijava za sodelovanje na andragoškem kolokviju, objavljeni so elementi celostne grafične podobe TVU in druga gradiva, pomembna za koordinatorje in izvajalce TVU. Spletna stran TVU je na voljo tudi v angleškem jeziku (<http://llw.acs.si>) – objavljene so le vsebine, ki bi utegnile zanimati tuje obiskovalce.

Mejniki TVU 2004:

Dogodki	Pričakovani datum	Namen
Začetna posodobitev slovenske spletne strani	do 15. aprila 2004	Posodobljena slovenska spletna stran TVU
Začetna posodobitev angleške spletne strani	do 30. aprila 2004	Posodobljena angleška spletna stran TVU

Spletni koledar prireditev TVU (<http://tvu.acs.si/koledar>) je edini zbirni pregled prireditev TVU na državni in krajevni ravni. Namenjen je najširši javnosti, ki lahko prireditve poišče glede na kraj in čas izpeljave, vsebino prireditve in nekatera druga merila. Spletni koledar torej omogoča najrazličnejše poizvedbe, njihov natis pa tudi izvoz pridobljenih podatkov v druge elektronske formate, primerne za nadaljnjo obdelavo (npr. natis območnih koledarjev).

Mejniki TVU 2004:

Dogodki	Pričakovani datum	Namen
Objava prve verzije spletnega koledarja TVU 2004	4. oktober 2004	Prva verzija spletnega koledarja je odprta za javnost
Objava končne verzije spletnega koledarja TVU 2004	1. oktober 2004	Zadnja verzija spletnega koledarja je odprta za javnost

TVU-Novičke (<http://tvu.acs.si/novicke>) so glasilo, ki spremlja potek projekta TVU v vseh fazah. V prvi številki bodo objavljeni letni načrt, razpisi in drugi podatki, pomembni za pripravljalno fazo projekta; obenem bo del TVU-Novičk namenjen poročilu o TVU 2003. V drugi številki bodo objavljene konkretnejše informacije o TVU 2004 ter animacijski in drugi prispevki. Tretja številka TVU-Novičk bo namenjena predstavitvam dobitnikov priznanj ACS 2004 za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih in zadnjim informacijam o poteku TVU 2004. Poročilo in analiza TVU 2004 bosta predvidoma izšla v prvi številki TVU-Novičk v letu 2005, skupaj s prvimi načrti za praznovanje desete obletnice prirejanja tega festivala učenja v Sloveniji. V začetku naslednjega leta načrtujemo tudi

izdajo LLW-Novičk, angleško enačico TVU-Novičk, namenjeno promociji TVU v tujini.

Mejniki TVU 2004:

Dogodki	Mesec izida	Osrednja vsebina
TVU-Novičke 1/2004	marec 2004	Poročilo in analiza TVU 2003 Povabilo k sodelovanju v TVU 2004
TVU-Novičke 2/2004	konec maja / začetek junija 2004	Konkretnější napotki in informacije o TVU 2004
TVU-Novičke 3/2004	september 2004	Življenjske zgodbe dobitnikov priznanj ACS 2004
TVU-Novičke 1/2005	marec 2005	Poročilo in analiza TVU 2004 Povabilo k sodelovanju v TVU 2005
LLW-Novičke 1/2005	marec 2005	Povzetek TVU-Novičk 1/2005 v angleškem jeziku

V mesecih, ko TVU-Novičke ne izidejo, so informativni in promocijski članki o projektu objavljeni v glasilu Novičke, v rubriki Teden vseživljenjskega učenja 2004.

Mednarodno sodelovanje obsega udeležbo v mednarodnem gibanju festivalov učenja, sodelovanje v mednarodnem projektu TVU-Grundtvig, sodelovanje v projektu IntALWinE, udeležbo na mednarodnih srečanjih ter pripravo prispevkov za tuje publikacije na temo festivalov učenja.

Mednarodno gibanje festivalov učenja združuje ustanove in nacionalne koordinatorje festivalov učenja po vsem svetu. Gibanje koordinira Unesco inštitut za izobraževanje v Hamburgu, ki ureja skupno spletno stran (<http://www.unesco.org/education/uie/InternationalALW>), spodbuja izmenjavo izkušenj in informacij ter organizira srečanja nacionalnih koordinatorjev. TVU je v tem gibanju predstavljen, pri snovanju razvoja mednarodnega gibanja festivalov učenja pa že nekaj let dejavno sodelujemo.

V projektu **TVU-Grundtvig** (Širjenje in poglobljanje evropske dimenzije TVU gibanja) se združuje pet držav: Bolgarija, Nemčija, Romunija, Španija in Slovenija (ter Švica, ki deluje kot tihi partner). Namen projekta je izmenjava in obogatitev izkušenj sodelujočih držav v različnih fazah organiziranja festivalov učenja. Po tem, ko je bil novembra 2003 kot rezultat sodelovanja v tem projektu organiziran prvi festival učenja v Španiji, bodo dejavnosti v obdobju do izteka projekta (1. oktobra 2004) namenjene redni izdaji e-glasila, diseminaciji rezultatov projekta in posodabljanju spletnih strani (<http://www.llw5.org>), kar zadeva razvojni vidik pa izdelavi internetno zasnovane računalniške aplikacije za spremljanje festivalov

– prijava, koledar, vrednotenje ter analiza in poročilo nacionalnih TVU. Zadnji sestanek projektne skupine bo predvidoma v Romuniji, septembra 2004, kjer bomo ovrednotili projekt in pripravili končno poročilo.

V letu 2003 je projekt TVU-Grundtvig pomembno vplival na vrednotenje TVU – prvič smo z novim vprašalnikom, ki je skupni proizvod vseh partnerjev, anketirali udeležence nekaterih prireditev ter dodali nekaj vidikov v vprašalnik za izvajalce in koordinatorje TVU. V letu 2004 načrtujemo vzpostavitev modela vrednotenja, dopolnitev instrumentarija in njegovo vpeljevanje kot nadgradnjo obstoječega sistema vrednotenja TVU.

Mejniki TVU 2004:

Dogodki	Pričakovani datum	Namen
Zaključno srečanje	september 2004	Ovrednotenje projekta in priprava projektne skupine zaključnega poročila

Sodelovanje v projektu Grundtvig 4 (International Adult Learners' Week in Europe – IntALWinE): Unescov inštitut za izobraževanje je povabil nacionalne koordinatorje festivalov učenja iz trinajstih držav k sodelovanju v projektu, ki naj bi bil nadgradnja prizadevanj za mednarodni Teden odraslih učencev (International Adult Learners' Week). Partnerji bomo sodelovali od decembra 2003 (tedaj je bilo izpeljano 1. srečanje projektne skupine) do novembra 2006 in v tem obdobju izpeljali nekaj študijskih obiskov in delovnih sestankov, prek e-pošte pa bo potekala intenzivna izmenjava stališč med tremi tematskimi skupinami: (1) Instrumentalni pomen festivalov učenja: orodje za mobiliziranje in zagovorništvo, (2) Operativne izboljšave pri organiziranju festivalov učenja in (3) Glas udeležencev: izkušnje in aspiracije. Eden od rezultatov dejavnega sodelovanja v zadnji delovni skupini bo predstavitev koncepta Forum udeležencev v Sloveniji.

Mejniki TVU 2004:

Dogodki	Pričakovani datum	Namen
2. srečanje projektne skupine	21. do 25. april 2004	Študijski obisk finskega festivala učenja in delovno srečanje
Mednarodni forum izbranih udeležencev iz držav partneric	4. do 6. oktober 2004	Udeležba predstavnika Slovenije, bivšega dobitnika priznanja ACS, v Mednarodnem forumu
Sodelovanje slov. predstavnika na dogodkih TVU (tiskovna konferenca, slovesno odprtje ipd.)	oktober 2004	Predstavitve koncepta Forum udeležencev v okviru slovenskega TVU

ACS se bo vse leto odzival na priložnosti za promoviranje TVU v tujih publikacijah in na mednarodnih srečanjih.

★ Organiziranje prireditev ACS v TVU 2004

Priznanja ACS 2004 za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih – naloge zadevajo pripravo razpisa in razpisne dokumentacije, objavo razpisa v različnih medijih, spodbujanje potencialnih predlagateljev in svetovanje pri izpolnjevanju predlogov, zbiranje in urejanje prijav ter pripravo gradiva za komisijo. Ta v že uveljavljeni postavi in v skladu s Pravilnikom o podeljevanju priznanj ACS za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih izbere največ 15 dobitnikov priznanj.

Po izboru sledi obveščanje predlagateljev in kandidatov, intervjuji z dobitniki priznanj ter priprava njihovih portretov za objavo na spletnih straneh TVU in v TVU-Novičkah. K promociji dobitnikov priznanj in širjenju njihovih odličnih zgledov v javnosti sodijo še priprava videopredstavitve ter dogovarjanje z državnimi in lokalnimi mediji pa tudi koordinatorji in izvajalci TVU za predvajanje videopredstavitve in drugo medijsko promocijo na obeh ravneh. Priznanja za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih bodo podeljena na slovesnem odprtju TVU. Andragoški center si prizadeva za pridobitev knjižnih nagrad, o dobitnikih priznanj vodi foto in video arhiv in jih stalno predstavlja na spletnih straneh TVU (<http://tvu.acs.si/priznanja> oz. <http://llw.acs.si/awards>).

Mejniki TVU 2004:

Dogodki	Datum	Rezultat
Razpis za priznanja ACS 2004	20. marec do 20. april 2004	Zbiranje predlogov za dobitnike priznanj ACS
Izbor dobitnikov	med 18. in 21. majem 2004	Objava rezultatov izbora na spletnih straneh TVU in ACS
Podelitev priznanj	15. oktober 2004	

Slovesno odprtje TVU 2004 – naloge zadevajo organizacijo nacionalne novinarske konference ter slovesnega odprtja TVU na državni ravni. Dejavnosti za izpeljavo odprtja TVU obsegajo najem dvorane, snovanje in izpeljavo programa prireditve, organiziranje pogostitve in vse druge vidike tega dogodka. Na slovesnem odprtju so podeljena tudi priznanja ACS za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih.

V letu 2004 bo slovesno odprtje organizirano v Ljubljani, v **petek pred uradnim začetkom TVU**, da bi se izognili podvajanju prireditev na državni in krajevni ravni in omogočili udeležbo tudi tistim, ki so sicer zaposleni z organiziranjem lastnih prireditev.

Mejniki TVU 2004:

Dogodki	Datum
Novinarska konferenca na državni ravni	14. oktober 2004
Slovesno odprtje TVU 2004	15. oktober 2004

Organizacija 8. andragoškega kolokvija – naloge zadevajo vsebinski in organizacijski del te tradicionalne, osrednje strokovne prireditve ACS v TVU. Po vsebinski plati gre za opredelitev zasnove, pripravo vabila in predstavitev za medije, organiziranje srečanj programskega odbora, informiranje in promocijo kolokvija prek spletne strani TVU, vsebinsko pripravo gradiv, strokovno izpeljavo in končno ovrednotenje kolokvija. Po organizacijski plati gre za naloge, ki zadevajo lokacijo prireditve, animacijo udeležencev, medijsko promocijo, dogovarjanje s predavatelji, zbiranje prispevkov in pripravo gradiv, objavo referatov v publikaciji in/ali na spletnih straneh (<http://tvu.acs.si/ak> oziroma <http://llw.acs.si/ac>) ter sâmo organizacijo kolokvija.

Osrednja tema 8. andragoškega kolokvija je *Izobraževanje in usposabljanje učiteljev v izobraževanju odraslih*. Udeležili se ga bodo domači in mednarodni strokovnjaki. Letošnji kolokvij je povezan s projektom *Grundtvig1: Usposabljanje izobraževalcev odraslih (Adult Education Driving Licence – ADDED)*, v katerem sodelujejo partnerji iz Estonije, Grčije, Norveške in Slovenije (glej spletno stran <http://www.added4.org>). V okviru projekta *EBIS (Izobraževanje odraslih v Jugovzhodni Evropi)* se bodo kolokvija udeležili tudi predstavniki osmih držav iz te regije.

Mejniki TVU 2004:

Dogodki	Datum
Rok za oddajo povzetka	15. maj 2004
Rok za oddajo celotnega prispevka	30. avgust 2004
Prijava na kolokvij brez prispevka	31. avgust 2004
Zadnji rok za potrditev udeležbe	20. september 2004
8. andragoški kolokvij	22. in 23. oktober 2004

★ Veljavnost

Preliminarni načrt TVU 2004 je pripravila projektna skupina za TVU, kolegij Andragoškega centra ga je potrdil in umestil v Načrt dela ACS za leto 2004. Načrt bo predstavljen na prvi seji Nacionalnega odbora za TVU in postane veljaven, ko ga potrdi Vlada RS

Priznanja Andragoškega centra Slovenije za leto 2004

★ Ozrimo se po kandidatih za priznanja ACS 2004 za izjemne dosežke pri učenju odraslih

V letu 2004 bo Andragoški center Slovenije - v skladu s svojim poslanstvom - že osmič podelil priznanja za izjemne učne oziroma izobraževalne dosežke. Priznanja bodo – tako kot vsa leta doslej - podeljena v treh kategorijah. Namenjena so posameznikom in skupinam za izjemne uspehe pri spopolnjevanju lastnega znanja pa tudi inovativnim učiteljem in drugim izvajalcem izobraževalnih programov za odrasle.

Vabimo vas, da se ozrete po učnih/izobraževalnih dosežkih v svojem okolju in s predlogom za podelitev priznanja počastite tiste posameznike, skupine, ustanove, podjetja in lokalne skupnosti, ki se odlikujejo v učenju, poučevanju ali zagotavljanju novih, sodobnih učnih možnosti za odrasle ali pa so domiselni in učinkoviti pri uveljavljanju strategije vseživljenjskosti učenja v Sloveniji.

Še posebej vabimo k sodelovanju naše državljane iz izseljenišтва in zamejstva. Vemo namreč, da imajo naši rojaki v tujini uspešno delujoče šole in kulturna društva, v katerih potekajo tudi programi s področja vseživljenjskega učenja; izobraževanju se posvečajo mnogi duhovniki in kulturni delavci v slovenskih skupnostih na različnih koncih sveta. Marsikdo med njimi bi bil vreden priznanja za lastne učne dosežke ali za nesebično, domiselno in uspešno posredovanje znanja drugim.

Prav gotovo so v vsakem okolju ljudje, vredni priznanja, a le z vašo pomočjo nam jih bo uspelo odkriti, predstaviti širši javnosti in jih tako postaviti za zgled in spodbudo vsem učečim, pa tudi tistim, ki se za učenje/izobraževanje šele odločajo.

Dobitniki priznanj sodelujejo pri pripravi predstavitvenih gradiv in so deležni nacionalne promocije, ki jo zagotavlja ACS, lahko pa je priznanje tudi povod za proslavljanje učnih/izobraževalnih dosežkov in s tem za odmevno promocijo vseživljenjskega učenja v lokalni skupnosti.

Vsako leto na slavnostnem odprtju Tedna vseživljenjskega učenja (letos bo to 15. oktobra) podelimo skupno do 15 priznanj v vseh treh kategorijah.

Razpis, ki ga objavljamo v nadaljevanju, na spletni strani <http://tvu.acs.si/zarisce> in v javnih občilih (teletext Televizije Slovenija), bo odprt **od 20. marca do 20. aprila 2004.**

Obrazci za prijavo so na voljo na isti spletni strani, lahko pa pokličete v tajništvo Andragoškega centra (tel.: 01 5842 560), poslali vam jih bomo po pošti.

Izpolnjene obrazce oziroma prijave kandidatov za priznanja pošljite v razpisnem roku na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, in ne pozabite pripisati: Za priznanja ACS 2004.

Podrobnejše informacije o postopku prijave kandidatov in prilogah dobite pri Slavici Borki Kucler (tel.: 01 5842 574) in Maji Delalut (tel.: 01 5842 570 ali e-naslov: maja.delalut).

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

**RAZPIS PRIZNANJ ANDRAGOŠKEGA CENTRA SLOVENIJE
ZA IZJEMNE DOSEŽKE PRI UČENJU ODRASLIH
V SLOVENIJI ZA LETO 2004**

Andragoški center Slovenije vabi vse morebitne predlagatelje, da se
med 20. marcem in 20. aprilom 2004
udeležijo razpisa za podelitev

Priznanj Andragoškega centra Slovenije za leto 2004:

- 1. posameznicam/-kom** za izjemne učne uspehe in bogatitev **lastnega znanja**;
- 2. skupinam** za izjemne učne uspehe in bogatitev **lastnega znanja**;
- 3. posameznicam/-kom, skupinam, ustanovam, društvom, podjetjem ali lokalnim skupnostim** za izjemne strokovne ali promocijske **dosežke pri bogatitvi znanja drugih.**

Vsako leto se podeli v vseh treh kategorijah
skupno do 15 priznanj.

Predlagatelji dobitnikov priznanj ACS za leto 2004 so lahko državljani Republike Slovenije, Slovenci v zamejstvu in izseljeništvu; skupine, društva, ustanove ali družbe v RS, zamejstvu in izseljeništvu; lokalne skupnosti v Republiki Sloveniji.

Predloge za podelitev priznanj ACS za leto 2004 naj predlagatelji oddajo na posebnih **obrazcih za prijavo**, ki jih dobijo **na spletni strani**, <http://tvu.acs.si/zarisce>, lahko jih naročijo po telefonu: 01 5842 560, na voljo pa so tudi v tajništvu Andragoškega centra Slovenije, Ljubljana, Šmartinska 134a.

Izpolnjene obrazce z zahtevanimi prilogami in **obveznim pripisom:**
Za priznanja ACS 2004,
pošljite **do vključno četrтка, 20. aprila 2004**, na isti naslov.

Razpisni postopek ureja Pravilnik o podeljevanju priznanj ACS.
Nad objavo razpisa, izborom dobitnikov priznanj in slovesno podelitvijo listin bdi posebna komisija, ki jo imenuje svet ACS.

Za pomoč in informacije sta vam na voljo:
Slavica Borka Kucler (tel.: 01 5842 574, e-naslov: borka.kucler@acs.si),
Maja Delalut (tel.: 01 5842 570, e-naslov: maja.delalut@acs.si).

Napoved razpisa za prijavo dejavnosti v TVU 2004

Na Andragoškem centru Slovenije pripravljamo Teden vseživljenjskega učenja 2004 že devetič zapored. V ta namen bomo v TVU-Novičkah št. 2/2004, ki bodo izšle predvidoma konec maja, objavili razpis za prijavo dejavnosti v TVU 2004. Vse zainteresirane ustanove, podjetja in posameznike, ki bi želeli sodelovati, vabimo, da v času TVU (letos od 18. do 24. oktobra) organizirajo prireditve, ki promovirajo in širijo kulturo vseživljenjskosti učenja.

Najave prireditev bomo zbirali od 7. junija 2004 dalje, in sicer za prijave prek e-pošte oziroma po pošti s prijavnico do 6. septembra, za prijave s pomočjo spletne aplikacije pa do 20. septembra 2004.

Podrobnejše informacije o prijavi dobite pri Alenki Mavsar (tel.: 01 5842 484).

Alenka Mavsar (alenka.mavsar@acs.si)

8. andragoški kolokvij

Slovenija je zavezana strateškim ciljem, ki si jih je zastavila Evropska unija na področju izobraževanja in usposabljanja. Ti so: izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja, lažji dostop do izobraževanja in usposabljanja za vse ter odpiranje in povezovanje sistemov izobraževanja in usposabljanja s širšim okoljem. Uspešnost posameznika, skupine, organizacije in družbe je čedalje bolj odvisna od nenehnega posodabljanja znanja, predpostavke pa so motivacija, zmožnost nenehnega učenja in dostopnost novega znanja. Na tem gradi evropska izobraževalna politika, ki politična prizadevanja združuje pod sloganom »učeeča se družba«. Učitelji so v kontekstu učeče se družbe v samem jedru dogajanja, zato ni slučaj, da evropske države prav vprašanjem izobraževanja in stalnega strokovnega spopolnjevanja učiteljev posvečajo veliko pozornost.

Premisleku o izobraževanju in usposobljenosti učiteljev oziroma izobraževalcev, ki prevzemajo različne vloge pri učenju in izobraževanju odraslih, in o njihovem vplivu na kakovost, uspešnost in učinkovitost učenja in izobraževanja odraslih se bomo pridružili tudi izobraževalci odraslih v Sloveniji na letošnjem andragoškem kolokviju, ki smo ga poimenovali **Izobraževanje in usposabljanje učiteljev v izobraževanju odraslih**. Strokovno srečanje prirejamo **22. in 23. oktobra 2004**.

Kolokvij je **namenjen** predvsem učiteljem, vodjem izobraževanja odraslih, ravnateljem, svetovalnim delavcem in drugim izobraževalcem odraslih, pričakujemo pa tudi predstavnike visokošolskih organizacij za izobraževanje učiteljev in snovalce politike na področju izobraževanja in strokovnega spopolnjevanja učiteljev.

Ključna vprašanja, ki jih želimo obravnavati so:

- kakovost izobraževanja odraslih ter vloga in odgovornost izvajalskih organizacij in izobraževalcev za doseganje tega cilja (Ali smo na to pripravljeni? Ali so zagotovljene ustrezne razmere v naših izobraževalnih organizacijah?);
- prilagojenost izobraževanja in usposabljanja različnim ciljnim skupinam odraslim (Ali lahko odrasli res učinkovito sodelujejo ter svojo udeležbo v učenju in izobraževalnem procesu združujejo z drugimi obveznostmi in dejavnostmi?);
- vloga in naloge učitelja v izobraževanju odraslih (Kako učitelji razumejo in doživljajo to vlogo, zahteve in pričakovanja?);
- kompetence učiteljev za spremenjene vloge v izobraževalnem procesu z odraslimi udeleženci izobraževanja;
- položaj učitelja v izobraževanju odraslih, profesionalni razvoj in napredovanje v poklicu;
- zagotavljanje možnosti in pogojev (tudi sistemskih) za izboljševanje usposobljenosti izobraževalcev odraslih.

Temeljni cilji posveta so:

- izmenjati izkušnje pri načrtovanju in izpeljavi strokovnega spopolnjevanja izobraževalcev odraslih,
- učiti se ob predstavitvi različnih primerov dobrih praks na tem področju,
- spoznati najnovejše trende in prizadevanja pri snovanju usposabljanja učiteljev za potrebe vseživljenjskega izobraževanja odraslih,
- dogovoriti se, v katerih smereh in na katerih ravneh osredotočiti prizadevanja za večjo občutljivost za probleme in potrebe usposabljanja izvajalcev izobraževanja odraslih ter posledično tudi za večjo kakovost učenja odraslih.

Slovenija se tudi na tem področju odpira izkušnjam in vplivom drugih evropskih držav - povezuje se v skupne projekte. Letošnji kolokvij ima **mednarodni značaj**, saj je vsebinsko povezan s projektom Grundtvig 1: *Usposabljanje izobraževalcev odraslih (Adult Education Driving Licence – ADED)*. Partnerji iz Estonije, Grčije, Norveške in Slovenije skušamo skupaj definirati potrebne kompetence učiteljev za delo z odraslimi, ki se iz različnih razlogov ponovno vključujejo tudi v formalne oblike izobraževanja. Andragoški kolokvij bo tako priložnost za predstavitev in ovrednotenje prvih rezultatov dela v tem projektu.

Vabimo vas, da razmislite o svoji udeležbi na tem strokovnem srečanju. Zaradi vsebinskega načrtovanja programa in oblikovanja delovnih skupin vas prosimo, da se na kolokvij prijavite do **31. avgusta 2004**. Če se želite kolokvija udeležiti s prispevkom, upoštevajte navodila, ki so zapisana v nadaljevanju.

Pošiljanje povzetka (rok: 15. maj 2004)

Povzetek naj bo dolg med 200 in 300 besedami. Vključuje naj naslov prispevka, ime avtorja, naslov ustanove, telefonsko številko in elektronski naslov. Povzetek lahko pošljete po elektronski pošti v Word formatu, po faxu ali navadni pošti do **15. maja 2004** na naslov:

Metka Svetina metka.svetina@acs.si	ali:	Andragoški center Slovenije Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana fax: 01 5245 881
---	------	---

Pošiljanje celotnega besedila prispevka (rok: 30. avgust 2004)

Po prejemu vašega povzetka in potrditvi umestitve v program kolokvija, vas vas prosimo, da celotno besedilo vašega prispevka (20.000 znakov s presledki) pošljete do **30. avgusta 2004**.

Podrobnejše informacije dobite pri Nedi Đorđević (tel.: 01 5842 573 ali e-naslov neda.dordevic@acs.si) ali pri Metki Svetina (tel.: 01 5842 583).

Metka Svetina (metka.svetina@acs.si), ACS

Organizacija dela za projekt TVU 2004 na Andragoškem centru Slovenije

★ **Delovne skupine za pripravo TVU 2004**

Vodja projekta: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, nacionalna koordinatorica TVU

Nacionalna koordinacija:

- **Konceptualno-razvojne naloge** - mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja, sodelujejo vsi člani delovne skupine;
- **Sodelovanje z izvajalci** – Alenka Mavsar, vodja, sodelujejo: Maja Delalut, Slavica Borka Kucler, mag. Zvonka Pangerc Pahernik;
- **Nacionalna promocija TVU** - Slavica Borka Kucler, vodja, sodelujejo David Fartek, Nevenka Kocijančič, Franci Lajovic, Alenka Mavsar, mag. Zvonka Pangerc Pahernik;
- **Mednarodno sodelovanje** - mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja, sodelujejo Olga Drogenik, Darijan Novak, Slavica Borka Kucler, Franci Lajovic;

Prireditve ACS v TVU:

- **Priznanja ACS 2004** - Slavica Borka Kucler, vodja, sodelujejo Maja Delalut, Nevenka Kocijančič, Franci Lajovic, dr. Vida A. Mohorčič Špolar, Marjetka Petelin;
- **Slovesno odprtje TVU 2004** - Nevenka Kocijančič, vodja, sodelujejo Zdenka Birman Forjanič, Slavica Borka Kucler, Franci Lajovic, dr. Vida A. Mohorčič Špolar, Darijan Novak, mag. Zvonka Pangerc Pahernik;
- **8. andragoški kolokvij** - Metka Svetina, vodja, sodelujejo: Neda Đorđević, Slavica Borka Kucler, dr. Vida A. Mohorčič Špolar, Mateja Pečar, Marjetka Petelin.

Pomembnejši datumi

Razpis za priznanja ACS za leto 2004	20. marec do 20. april 2004
1. seja Nacionalnega odbora za TVU	8. ali 15. april 2004
1. srečanje izvajalcev in koordinatorjev TVU	6. maj 2004
TVU-Novičke 2/2004	konec maja 2004
Razpis za prijavo dejavnosti v TVU 2004 oz. zbiranje prijav: • po pošti ali prek e-maila • prek interneta	7. junij do 6. september 2004 7. junij do 20. september 2004
TVU-Novičke 3/2004	september 2004
2. srečanje izvajalcev in koordinatorjev TVU	23. september 2004
Objava prve verzije spletnega koledarja prireditev TVU 2004	4. oktober 2004
Objava zadnje verzije spletnega koledarja prireditev TVU 2004	11. oktober 2004
Izvajalcem poslati ankete	do 11. oktobra 2004
Nacionalna tiskovna konferenca ob TVU 2004	14. oktober 2004
Slovesno odprtje TVU 2004	15. oktober 2004
8. andragoški kolokvij	22. in 23. oktober 2004
Izvajalcem poslati ankete skupaj z izpisom prireditev	do 30. oktobra 2004
Zbiranje anket o izpeljavi dejavnosti TVU 2004	do 15. novembra 2004
3. srečanje koordinatorjev in izvajalcev TVU	december 2004/januar 2005
2. seja Nacionalnega odbora za TVU	december 2004/januar 2005
TVU-Novičke 1/2005	marec 2005

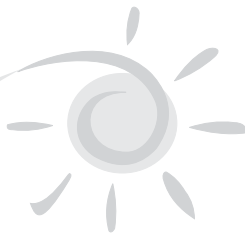

V naslednjih TVU-Novičkah bo med drugim objavljen:

Razpis za prijavo dejavnosti v TVU 2004

Povežite se z nami prek TVU-razpravljalnice:

<http://tvu.acs.si/razprava/>

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik,
nacionalna koordinatorica TVU, Nevenka Kocijancič,
urednica

Oblikovanje: David Fartek

Prelom: Solos d.o.o.

Tisk: Tiskarna Štrok

Naslov uredništva:

Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana

Telefon: 01 5842 560

Telefaks: 01 5245 881

Elektronska pošta: zvonka.pangerc@acs.si,
nevenka.kocijancic@acs.si

Spletna stran:

<http://tvu.acs.si>

Naklada: 2.300 izvodov

ISSN 1408-6751 TVU-Novičke (slovenska izdaja-tiskane)

ISSN 1581-3746 TVU-Novičke (slovenska izdaja-online)

Marec 2004

TVU-Novičke so skupno glasilo izvajalcev izobraževanja in učenja v Sloveniji, ki jih združuje zanimanje za projekt Teden vseživljenjskega učenja in aktivno sodelovanje v njem. Bilten je namenjen obveščanju o pripravljanih, temeljnih, spremljajočih in sklepnih dejavnostih Tedna, spodbujanju in koordiniranju sodelujočih ter izmenjavi njihovih izkušenj.

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education